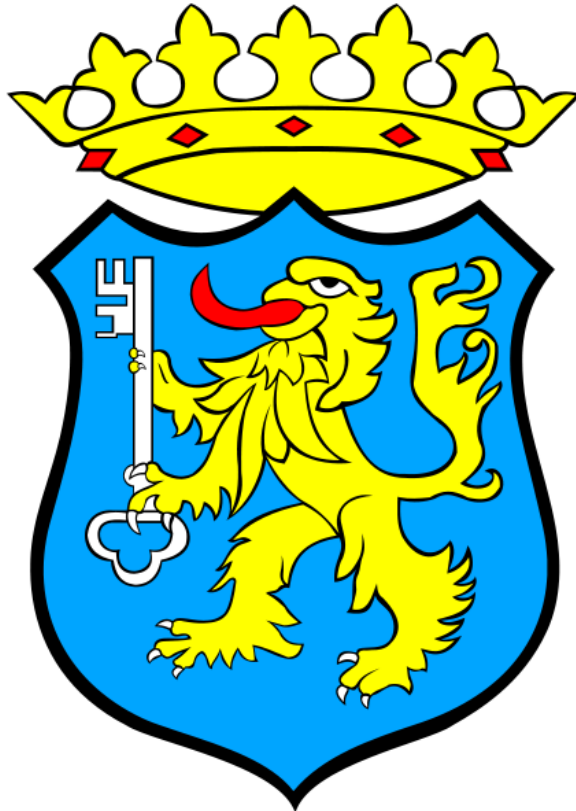

GMINA SKWIERZYNA

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY SKWIERZYNA na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2018

Skwierzyna, wrzesień 2011

60-401 POZNAŃ, ul. Wiślana 46
tel. 0-61 8433485, tel./fax. 8430630

**BIURO
PROJEKTOWE**

e-mail: projekty@abrys-technika.pl
www.abrys-technika.pl

TYTUŁ OPRACOWANIA:

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

ZLECENIODAWCA:

Gmina Skwierzyna
ul. Rynek 1
66-440 Skwierzyna

WYKONAWCA:

ABRYŚ Technika Sp. z o.o.
ul. Wiślana 46
60-401 Poznań

mgr Alicja Bunikowska
Prezes Zarządu

AUTORZY OPRACOWANIA:

Główny autor i koordynator projektu:

mgr inż. Katarzyna Cieszyńska
Specjalista ds. ochrony środowiska

Współautorzy:

mgr inż. Monika Szulc
Specjalista ds. ochrony środowiska

Skwierzyna, wrzesień 2011

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	4
1.1. Podstawa prawna opracowania.....	4
1.2. Potrzeba opracowania prognozy	5
II. CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH CELÓW PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY SKWIERZYNA.....	6
2.1. Główne cele aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyzna	6
III. OCENA ZGODNOŚCI KIERUNKÓW, CELÓW ORAZ ZADAŃ EKOLOGICZNYCH ZAPROPONOWANYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI Z INNYMI DOKUMENTAMI	8
3.1. Dokumenty na szczeblu krajowym i wojewódzkim	9
3.2. Dokumenty na szczeblu powiatowym	17
IV. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA GMINY SKWIERZYNA	19
4.1. Ogólna charakterystyka gminy.....	19
4.1.1. Położenie geograficzne	19
4.1.2. Geologia i gleby.....	19
4.1.3. Hydrogeologia i zasoby wodne	20
4.1.4. Przyroda ożywiona i nieożywiona.....	20
4.2. Aktualny stan i zagrożenia środowiska na terenie gminy	23
4.2.1. Stan powierzchni ziemi oraz gleb	23
4.2.2. Stan wód podziemnych i powierzchniowych.....	24
4.2.3. Stan powietrza atmosferycznego	26
4.2.4. Stan przyrody i różnorodności biologicznej.....	28
4.2.5. Stan klimatu akustycznego	28
V. OCENA I ANALIZA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO.....	32
5.1. Potencjalne znaczące oddziaływania realizowanego dokumentu	32
5.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	41
5.3. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do takiego wyboru.....	41
5.4. Metody i działania minimalizujące negatywne skutki realizacji ustaleń w opracowanym dokumencie.....	41
5.5. Analiza skutków realizacji celów i działań zawartych w projekcie aktualizacji oraz częstotliwość przeprowadzania analizy	42
VI. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	45
VII. STRESZCZNIEM W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	45

I. WSTĘP

1.1. Podstawa prawna opracowania

Prognozę Oddziaływania na Środowisko aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna przeprowadza się w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych.

Podstawę prawną opracowania prognozy stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.).

Zgodnie z rozdz. 2, art. 51, ust.2 ww. ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

Zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji, postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - ludzi,
 - zwierzęta,
 - rośliny,
 - wodę,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - zasoby naturalne,

- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

Przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.2. Potrzeba opracowania prognozy

Opracowana aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna jest realizacją zapisów ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (tekst jednolity z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.). Wyznacza cele i kierunki działań do realizacji w zakresie kompleksowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami.

Celem merytorycznym Prognozy oddziaływania na środowisko jest ocena wpływu na środowisko działań i celów zaproponowanych w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna.

1.3. Metodyka opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko

Prognoza oddziaływania na środowisko dla aktualizacji planu gospodarki odpadami została opracowana na podstawie art. 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.).

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono także informacje Urzędu Miejskiego w Skwierzynie, Starostwa Powiatowego w Międzyrzeczu, dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze oraz dane zgromadzone przez Główny Urząd Statystyczny.

Podczas opracowywania niniejszego dokumentu wykorzystano także następujące dokumenty:

- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032,
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014, Rada Ministrów, Warszawa, grudzień 2010,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009 – 2012 z perspektywą na lata 2013 – 2020,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Międzyrzeckiego na lata 2008-2011 (projekt),

- Sprawozdanie z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami w latach 2009-2010,
- Poradnik – powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami, Ramboll/COWI Joint Venture, Dania, Warszawa 2002,
- Poradnik powiatowe i gminne plany gospodarki odpadami, Warszawa 2002,
- Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – materiały konferencyjne Seminarium Regionalnego 11.09.2010r. Poznań.

Podczas realizacji przedmiotowego dokumentu dokonano oceny aktualnego stanu środowiska przyrodniczego Gminy Skwierzyna. Ponadto przedstawiono wpływ realizacji ustaleń projektu aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami na poszczególne elementy środowiska, tj.: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne, przy jednoczesnym uwzględnieniu zależności między tymi elementami oraz oddziaływaniami na te elementy.

II. CHARAKTERYSTYKA GŁÓWNYCH CELÓW PLANU GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY SKWIERZYNA

2.1. Główne cele aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna

Ochrona środowiska przed odpadami powinna być traktowana jako priorytetowe zadanie, jako że odpady stanowią źródło zanieczyszczeń wszystkich elementów środowiska. Podany poniżej cel ekologiczny jest zgodny z celem nadrzędnym polityki ekologicznej państwa w odniesieniu do gospodarki odpadami (zapobieganie powstawaniu odpadów, odzysk surowców i ponowne wykorzystanie odpadów, bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych).

Cel ogólny dla Gminy Skwierzyna:

**MINIMALIZACJA ILOŚCI WYTWARZANYCH ODPADÓW W SEKTORZE KOMUNALNYM
ORAZ PROWADZENIE SYSTEMU ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ZGODNEGO Z NORMAMI
OCHRONY ŚRODOWISKA**

Poniżej przedstawiono cele do osiągnięcia określone zgodnie z celami zawartymi w Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego i w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Międzyrzeckiego.

Cele do osiągnięcia w zakresie odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe na lata 2011 – 2014:

1. Utrzymanie objęcia zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy,
2. Zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2014, najpóźniej do końca 2011 r.,
3. Redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 90% odpadów wytworzonych w 2011 r.,
4. Selektywne zbieranie odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, budowlanych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych,

5. Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy.

Cele długookresowe na lata 2015 – 2018:

1. Rozwijanie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych,
2. Kontynuacja edukacji ekologicznej mieszkańców gminy ze szczególnym uwzględnieniem szkół i przedszkoli,
3. Redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 80% odpadów wytworzonych w 2014 r. i 60% wytworzonych w 2018 r.

Cele do osiągnięcia w zakresie odpadów ulegających biodegradacji

Cele krótkookresowe na lata 2011 – 2014:

1. Selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji,
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2011 r. więcej niż 75% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., a w 2013 roku 50%.

Cele długoterminowe na lata 2015 – 2018:

1. Doskonalenie systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w 2020 do nie więcej niż 35% całkowitej masy odpadów w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Cele do osiągnięcia w zakresie odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych

Cele krótkookresowe na lata 2011 – 2014:

1. Utworzenie gminnego mobilnego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych (GPZON) i gminnego punktu zbierania odpadów problemowych (GPZOP),
2. Selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych.

Cele długookresowe na lata 2015 – 2018:

1. Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych.

Cele do osiągnięcia w zakresie innych odpadów komunalnych

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej:

Cele krótkookresowe na lata 2011 – 2014:

1. Rozbudowa systemów selektywnego zbierania tego typu odpadów w oparciu o stacjonarne i mobilne punkty zbierania, w celu osiągnięcia do 2011 r. – 50% odzysku.

Cele długookresowe na lata 2015 – 2018:

1. Kontynuowanie selektywnego zbierania tego typu odpadów w celu osiągnięcia 80% odzysku w 2018 r.

Komunalne osady ściekowe:

Celem nadrzędnym gospodarki osadami ściekowymi w latach 2011 – 2018 jest:

1. Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych,

2. Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi,
3. Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

Odpady opakowaniowe:

Cele krótkookresowe na lata 2011 – 2014

1. Selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych w celu poddania ich procesom odzysku i recyklingu.

Cele długookresowe na lata 2014 – 2018

1. Kontynuowanie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych w celu zapewnienia osiągnięcia zakładanych poziomów odzysku i recyklingu.

Odpady zawierające azbest:

Cele krótkookresowe na lata 2011 – 2014:

1. Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców w celu zwiększenia ich świadomości ekologicznej dotyczącej wyrobów zawierających azbest.
2. Wykonanie inwentaryzacji odpadów i wyrobów zawierających azbest wraz z opracowaniem Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Skwierzyna,
3. Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych w oparciu o gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest,
4. Stworzenie możliwości częściowego finansowania przez fundusze ochrony środowiska kosztów związanych z usuwaniem odpadów.

Cele długookresowe na lata 2015 – 2032:

1. Kontynuowanie usuwania wyrobów zawierających azbest zgodnie z przyjętymi założeniami

III. OCENA ZGODNOŚCI KIERUNKÓW, CELÓW ORAZ ZADAŃ EKOLOGICZNYCH ZAPROPONOWANYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI Z INNYMI DOKUMENTAMI

Opracowana prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji planu gospodarki odpadami uwzględnia art. 51 ust. 2 pkt. 2, z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz. 1227 z późn. zm.). Aktualizacja uwzględnia cele dotyczące gospodarki odpadami ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.

Podczas opracowywania aktualizacji Programu uwzględniono aktualne akty Unii Europejskiej, tj.:

1. Dyrektywa 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 grudnia 2000r. w sprawie spalania odpadów,
2. Dyrektywa 94/62/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych,
3. Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów,
4. Dyrektywa 2006/12/WE Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 5 kwietnia 2006r. w sprawie odpadów,
5. Dyrektywa 2002/96/WE Parlamentu Europejskiego i rady z dnia 27 stycznia 2003r. w sprawie zużytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego (WEEE),
6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i rady 2000/53/WE z dnia 18 września 2000r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji,
7. Dyrektywa 2006/11/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 lutego 2006r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty (wersja ujednolicona),
8. Dyrektywa rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych,
9. Dyrektywa Rady z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie ograniczania zanieczyszczenia środowiska azbestem i zapobiegania temu zanieczyszczeniu (87/217/EWG),
10. Dyrektywa 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającą dyrektywę (91/157/EWG).

3.1. Dokumenty na szczeblu krajowym i wojewódzkim

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Podczas opracowywania dokumentu wykorzystano także następujące dokumenty:

- Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016,
- Polityka energetyczna Polski do 2030 roku,
- Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032,
- Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych,
- Narodowy Program Edukacji Ekologicznej,
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Lubuskiego na lata 2003-2010,
- Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego. Aktualizacja z horyzontem czasowym do 2020 roku,
- Strategia Rozwoju Transportu Województwa Lubuskiego do roku 2015,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego,
- Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2020.

Wraz z rozwojem gospodarczym kraju i rosnącą konsumpcją rośnie zapotrzebowanie na dobra i surowce naturalne. Oznacza to, że we współczesnym świecie konieczne jest zachowanie równowagi pomiędzy gospodarczym i społecznym rozwojem kraju, a realizacją celów związanych z rozwojem systemu zagospodarowania odpadów. Łączenie aspektów ekologicznych i polityk poszczególnych sektorów gospodarki określone jest w celach i zadaniach polityki ekologicznej Państwa. Dotyczy to energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa, turystyki i innych dziedzin działalności, które wywierają wpływ na środowisko w formie bezpośredniego i pośredniego korzystania z jego zasobów. Realizacja polityki

ekologicznej państwa zmierza do zmiany modelu produkcji, zmniejszenia materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności gospodarki oraz stosowania najlepszych dostępnych technik. Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 to dokument strategiczny, który przez określenie celów i priorytetów ekologicznych wskazuje kierunek działań koniecznych dla zapewnienia właściwej ochrony środowisku naturalnego.

Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016

Głównym celem polityki ekologicznej państwa w zakresie gospodarki odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów poprzez redukcje ilości powstających odpadów „u źródła”, odzyskiwanie surowców, ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów niewykorzystanych.

Główne kierunki działań na lata 2009 – 2012 określone ww. dokumencie są niezbędne w celu realizacji podstawowych założeń dot. gospodarki odpadami. W Polityce Ekologicznej Państwa sformułowano cele średniookresowe do roku 2016 oraz określono kierunki działań w latach 2009-2012.

Działania główne niezbędne do realizacji podstawowych założeń gospodarki odpadami:

- wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne przyczyniających się do ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz zwiększające ilości odpadów poddanych odzyskowi, w tym recyklingowi zmniejszaniu ilości odpadów kierowanych na składowiska,
- kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszania ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji, zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców,
- intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno – edukacyjnej w tym zakresie,
- wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników nagromadzenia i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami,
- objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów oraz zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami,
- wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach, w procesach termicznego i biotermicznego ich przekształcania,
- weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk nie spełniających wymogów prawa,
- wzmocnienie kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,
- wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

Ponadto podejmowane będą działania w celu stworzenia systemu efektywnego egzekwowania przepisów w zakresie gospodarki odpadami oraz wprowadzaniu i wdrażaniu instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań przez jednostki samorządu terytorialnego.

Celami średniookresowymi określonymi w polityce ekologicznej państwa są:

- utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB,
- zwiększenie udziału odzysku, w tym odzyskanej energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, z ograniczeniem do 2013 roku ilości składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji do nie więcej niż 50% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku, zamknięcie do końca 2009 roku wszystkich składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej,
- wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- całkowite wyeliminowanie i unieszkodliwienie PCB do 2010 roku,
- rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania,
- zapewnienie skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych eksploatacji, stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014

Zaktualizowany Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014 przyjęty uchwałą Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. (M.P. z 2010 nr 101, poz. 1183) jako cele główne gospodarki odpadami przyjmuje:

- ❖ utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB,
- ❖ zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu od szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska,
- ❖ zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów,
- ❖ wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów,
- ❖ utworzenie i uruchomienie bazy danych o produktach, opakowaniach i gospodarce odpadami (BDO).

W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi KPGO 2014 przyjmuje cele główne:

- ❖ objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców, najpóźniej do 2015 r.,
- ❖ objęcie wszystkich mieszkańców, systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r.,
- ❖ zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych: w 2013 r. więcej niż 50 %, w 2020 r. więcej niż 35 %, masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- ❖ zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 60 % wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,

- ❖ przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50 % ich masy do 2020 r.

Rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, który pozwoli na osiągnięcie następujących poziomów zbierania:

- ❖ do 2012 r. – poziom zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych w wysokości 25%,
- ❖ do 2016 r. i w latach następnych – poziom zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, w wysokości 45%,
- ❖ osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

Realizacja nakreślonych celów winna być prowadzona w sposób racjonalny przez zakłady zagospodarowania odpadów obejmujących teren zamieszkały przez co najmniej 150 tys. mieszkańców. ZZO powinien być wyposażony w instalacje do przetwarzania i unieszkodliwiania większości odpadów komunalnych.

Zadaniami uwzględnionymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014 w kompetencji władz lokalnych są:

- ❖ wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych (w celu sukcesywnego likwidowania dzikich wysypisk odpadów, czyli usuwania odpadów z miejsc, które nie są legalnymi składowiskami odpadów lub magazynami odpadów),
- ❖ tworzenie struktur ponadgminnych dla realizacji regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów (zgodnie z wyznaczonymi regionami w wojewódzkich planach gospodarki odpadami),
- ❖ tworzenie regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi (obejmujące działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, selektywnego zbierania odpadów komunalnych zgodnie z wytycznymi KPGO 2014, przetwarzania odpadów w celu przygotowania do odzysku lub unieszkodliwiania, składowania przetworzonych odpadów resztkowych, w tym budowę regionalnych zakładów zagospodarowania odpadów (ZZO) wraz z rekultywacją składowisk odpadów znajdujących się w obszarze oddziaływania ZZO).

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego

Polityka województwa w zakresie gospodarowania odpadami przedstawiona w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2019 opiera się głównie na minimalizacji powstawania odpadów. Biorąc pod uwagę konieczną zgodność planu wojewódzkiego z Krajowym planem gospodarki odpadami, w gospodarce odpadami komunalnymi dla województwie lubuskiego przyjęto następujące cele główne:

1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o regionalne zakłady zagospodarowania odpadów.
4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.

5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
7. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Cele szczegółowe zapisane w WPGO:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców województwa do końca roku 2009,
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie lubuskim w roku 1995 (118,6 tys. Mg), dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - ❖ w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - ❖ w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - ❖ w 2020 r. nie więcej niż 35%.
3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna pozwala stwierdzić, że cele i działania przedstawione w projekcie Planu są zgodne z „Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014” oraz z „Aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2019”. Zgodność zadań i kierunków nakreślonych w ww. dokumentach przedstawiono w tabeli 1.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

Tabela 1. Ocena zgodności celów zawartych w „Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna” z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014 oraz Aktualizacją Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego

Cele zawarte w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna	Cele zawarte w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014	Cele zawarte w Aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2019
ODPADY KOMUNLANE		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ utrzymanie objęcia zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy, ❖ zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2014 ❖ redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 90% odpadów wytworzonych w 2011 r., ❖ selektywne zbieranie odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, budowlanych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych, ❖ edukacja ekologiczna mieszkańców gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców, najpóźniej do 2015 r., ❖ objęcie wszystkich mieszkańców, systemem selektywnego zbierania odpadów najpóźniej do 2015 r. 	<p>Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców województwa do końca roku 2009</p>
ODPADY KOMUNALNE ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji, ❖ zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2011 r. więcej niż 75% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., a w 2013 roku 50%. 	<p>zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych: w 2013 r. więcej niż 50 %, w 2020 r. więcej niż 35 %, masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.</p>	<p>Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie lubuskim w roku 1995 (118,6 tys. Mg), dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ w 2010 r. nie więcej niż 75%, ❖ w 2013 r. nie więcej niż 50%, ❖ w 2020 r. nie więcej niż 35%.
ODPADY NIEBEZPIECZNE W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Utworzenie gminnego mobilnego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych (GPZON) i gminnego punktu zbierania odpadów problemowych (GPZOP), ❖ Selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych 	<p>Zredukowanie ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych</p>	<p>Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.</p>

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

INNE ODPADY KOMUNALNE		
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej		
<p>Rozbudowa systemów selektywnego zbierania tego typu odpadów w oparciu o stacjonarne i mobilne punkty zbierania, w celu osiągnięcia do 2011 r. – 50% odzysku.</p>	<p>Do 2020r. poziom przygotowania do ponownego użycia, recyklingu i innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych powinien wynosić minimum 70% wagowo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ rozbudowa infrastruktury technicznej selektywnego zbierania, przetwarzania oraz odzysku, w tym recyklingu tych odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, ❖ kontrola właściwego postępowania z tymi odpadami
Komunalne osady ściekowej		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych, ❖ Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi, ❖ Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ ograniczenie składowania osadów ściekowych, ❖ zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi, ❖ maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego, chemicznego oraz środowiskowego 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ uwzględnienie zagadnień właściwego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w trakcie eksploatacji instalacji oraz prowadzenia inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków, ❖ wykorzystanie właściwości energetycznych osadów ściekowych (w tym w produkcja biogazu), ❖ uwzględnienie możliwości wspólnego zagospodarowania osadów ściekowych wraz z odpadami ulegającymi biodegradacji, ❖ kontrola jakości i ilości komunalnych osadów ściekowych stosowanych na powierzchni ziemi, ❖ zaprzestanie nawożenia gruntów rolnych osadami ściekowymi z instalacji usytuowanych poza województwem lubuskim

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

Odpady opakowaniowe		
<p>Selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych w celu poddania ich procesom odzysku i recyklingu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ prowadzenie prac legislacyjnych i kontrolnych w celu likwidacji szarej strefy, ❖ rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych pochodzących z gospodarstw domowych, ❖ rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wspieranie działań edukacyjnych w celu promocji produktów bez opakowań, opakowaniach wielokrotnego użytku i takich, które powodują powstawanie mniejszych ilości odpadów, ❖ rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych, ❖ kontrola działania i postępowania wprowadzających produkty w opakowaniach, organizacji odzysku i przedsiębiorców zajmujących się odzyskiem, w tym recyklingiem, odpadów opakowaniowych.
Odpady zawierające azbest		
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców w celu zwiększenia ich świadomości ekologicznej dotyczącej wyrobów zawierających azbest, ❖ Wykonanie inwentaryzacji odpadów i wyrobów zawierających azbest wraz z opracowaniem Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Skwierzyna, ❖ Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych w oparciu o gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, ❖ Stworzenie możliwości częściowego finansowania przez fundusze ochrony środowiska kosztów związanych z usuwaniem odpadów 	<p>W okresie od 2011r. do 2022 roku zakłada się sukcesywne osiągnięcie celów określonych w przyjętym 15 marca 2010r. przez Radę Ministrów dokumentu pn. „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji budynków i urzędzeń zawierających azbest, ❖ akcja informacyjna dla społeczeństwa, dotycząca zagrożenia zdrowia ludzi przy samodzielnym usuwaniu wyrobów zawierających azbest, ❖ monitoring prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie wśród indywidualnych posiadaczy i firm zajmujących się demontażem wyrobów budowlanych zawierających azbest, ❖ modernizacja i/lub budowa składowisk (kwater) na odpady azbestowe oraz stosowanie innych, dozwolonych metod zagospodarowania odpadów zawierających azbest, ❖ wspieranie inicjatyw zmierzających do usuwania wyrobów budowlanych zawierających azbest, ❖ stworzenie mechanizmu zachęt ekonomicznych dla osób fizycznych do prawidłowego postępowania z posiadanymi pokryciami dachowymi i innymi elementami budowlanymi zawierającymi azbest (np. wsparcie finansowe funduszy ochrony środowiska).

Źródło: Opracowanie własne

3.2. Dokumenty na szczeblu powiatowym

Przeprowadzona analiza celów i działań zawartych w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna pozwala stwierdzić, że przedstawione cele i działania są zgodne z celami zawartymi w projekcie Planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Międzyrzeckiego. Zgodność działań i kierunków ww. dokumentów obrazuje tabela 2.

Tabela 2. Ocena zgodności celów zawartych w „Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna na lata 2009-2012” z „Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Międzyrzeckiego”

Cele zawarte w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna	Cele zawarte w Planie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Międzyrzeckiego (projekt)
ODPADY KOMUNLANE	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ utrzymanie objęcia zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy, ❖ zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2014 ❖ redukcja strumienia składowanych odpadów komunalnych do poziomu 90% odpadów wytworzonych w 2011 r., ❖ selektywne zbieranie odpadów komunalnych, w tym wielkogabarytowych, budowlanych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych, ❖ edukacja ekologiczna mieszkańców gminy 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ podnoszenie świadomości społecznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów, ❖ wprowadzanie w pełnym zakresie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym, ❖ utrzymywanie przez powiat kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów, ❖ wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów. ❖ podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów, ❖ wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych, elektrycznych i elektronicznych oraz niebezpiecznych, ❖ redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych
ODPADY KOMUNALNE ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ selektywne zbieranie odpadów ulegających biodegradacji, ❖ zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2011 r. więcej niż 75% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r., a w 2013 roku 50%. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ redukcja w odpadach kierowanych na składowiska zawartości składników biodegradowalnych, ❖ skierowanie w roku 2011 na składowiska do 67% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995)
ODPADY NIEBEZPIECZNE W STRUMIENIU ODPADÓW KOMUNALNYCH	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Utworzenie gminnego mobilnego punktu zbierania odpadów niebezpiecznych (GPZON) i gminnego punktu zbierania odpadów problemowych (GPZOP), ❖ Selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych zawartych w strumieniu odpadów komunalnych 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych, ❖ magazynowanie odpadów zebranych w gminach (w GPZON – Gminnych Punktach Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych) i przygotowanie ich do transportu do docelowej instytucji.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

INNE ODPADY KOMUNALNE	
Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej	
Rozbudowa systemów selektywnego zbierania tego typu odpadów w oparciu o stacjonarne i mobilne punkty zbierania, w celu osiągnięcia do 2011 r. – 50% odzysku	<ul style="list-style-type: none"> ❖ prowadzenie prac badawczych nad nowymi technologiami odzysku odpadów dotychczas składowanych lub unieszkodliwianych termicznie (styropian, drewno nasączone związkami do impregnacji, odpadowa papa), ❖ selektywna zbiórka prowadzona przez podmioty wytwarzające odpady, ❖ zorganizowanie rynku zbytu zebranych odpadów, ❖ osiągnięcie w roku 2011 odzysku odpadów budowlanych na poziomie 54%
Komunalne osady ściekowej	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych, ❖ Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi, ❖ Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ zwiększenie stopnia kontroli obrotu komunalnymi osadami ściekowymi w celu zapewnienia maksymalnego bezpieczeństwa zdrowotnego i środowiskowego, ❖ zwiększenie stopnia przetworzenia komunalnych osadów ściekowych, ❖ maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego
Odpady opakowaniowe	
Selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych w celu poddania ich procesom odzysku i recyklingu	<p>Osiągnięcie w roku 2011 odzysku odpadów opakowaniowych na poziomie 55 % oraz zakładanych limitów recyklingu poszczególnych odpadów:</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ opakowania z papieru i tektury – 54%, ❖ opakowania ze szkła gospodarczego – 46%, ❖ opakowania z tworzyw sztucznych 19%, ❖ opakowania aluminiowe 47%, ❖ opakowania stalowe 37%, ❖ opakowania drewniane 15%
Odpady zawierające azbest	
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców w celu zwiększenia ich świadomości ekologicznej dotyczącej wyrobów zawierających azbest, ❖ Wykonanie inwentaryzacji odpadów i wyrobów zawierających azbest wraz z opracowaniem Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Skwierzyna, ❖ Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych w oparciu o gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, ❖ Stworzenie możliwości częściowego finansowania przez fundusze ochrony środowiska kosztów związanych z usuwaniem odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ eliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców powiatu powodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań, ❖ sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest, według stopnia pilności, określonego na podstawie oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Źródło: Opracowanie własne

IV. ANALIZA STANU ŚRODOWISKA GMINY SKWIERZYNA

4.1. Ogólna charakterystyka gminy

4.1.1. Położenie geograficzne

Gmina Skwierzyna położona jest na terenie Powiatu Międzyrzeckiego w województwie lubuskim. Gmina położona jest między Pojezierzem Międzychodzko – Sierakowskim a Pojezierzem Łagowskim i sąsiaduje z Puszczą Notecką. Gmina sąsiaduje z gminami: Przytoczna, Bledzew, Deszczno, Santok, Skwierzyna i Międzychód

Obszar województwa lubuskiego gdzie położony jest analizowany obszar został ukształtowany pod wpływem dwóch ostatnich zlodowaceń – środkowopolskiego i bałtyckiego. Krajobraz jest urozmaicony. Gmina Skwierzyna leży na pograniczu Pojezierza Wielkopolskiego i Pradoliny Toruńsko – Eberswaldzkiej, przy ujściu rzeki Obry do Warty.

4.1.2. Geologia i gleby

W rejonie gminy Skwierzyna występują złoża surowców mineralnych w postaci surowców ilastych ceramiki budowlanej. Aktualnie na terenie gminy żadne złoża nie są eksploatowane. Część złóż jest udokumentowana, lecz ich eksploatacja została zaniechana. Zgodnie z danymi Państwowego Instytutu Geologicznego obecnie na terenie gminy zlokalizowane są trzy złoża, tj.:

- ❖ złożo Murzynowo: zasoby wydobywane – bilansowe wynoszące 1.928,0 tys.m³, jest to złożo z którego wydobyte zostało zaniechane,
- ❖ złożo Skwierzyna Gaj I, Gaj II: zasoby wydobywane – bilansowe wynoszące 24,0 tys.m³, jest to złożo z którego wydobyte zostało zaniechane,
- ❖ złożo Skwierzyna Gaj III: zasoby wydobywane – bilansowe wynoszące 503,0 tys.m³, jest to złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo.

Gmina Skwierzyna charakteryzuje się niewielkim zróżnicowaniem warunków przyrodniczych tj. klimat i pokrywa glebowa, mających wpływ na jego produktywność rolniczą. Gleby Powiatu Międzyrzeckiego wykształciły się na skałach akumulacji rzecznej, lodowcowej i wietrznej; są to przede wszystkim piaski różnej granulacji, gliny zwałowe, ily, torfy oraz muły. W dolinach Warty i Obry występują wykształcone mady rzeczne.

Pokrywa glebowa Gminy Skwierzyna odpowiada jej głównym utworom powierzchniowym. W gminie przeważają gleby bielcowe, pochodzenia nieorganicznego. Są to głównie piaski i piaski słabo gliniaste. Ponadto w gminie dominującymi glebami są gleby kompleksu żytńio – ziemniaczanego. Słaba jakość gleb wymusza strukturę zasiewów, a w zasiewach przeważają zboża. Plony najczęściej wykorzystywane są na własne potrzeby gospodarstw.

Pod względem walorów produkcyjnych przeważają gleby o średniej (klasa IV) i małej wartości (klasy V do VI). Klasa III obejmuje tylko do kilku procent powierzchni użytkowanej rolniczo, natomiast relatywnie bardzo duży jest udział gleb najmniej urodzajnych (V -VI z klasy) sięgający do 49% i więcej przestrzeni rolniczej. Te najłabsze gleby, głównie wytworzone z piasków luźnych, albo słabo gliniastych, odznaczają się dużą przepuszczalnością, kwaśnym odczynem, małą zawartością próchnicy i słabo rozwiniętym kompleksem sorpcyjnym.

4.1.3. Hydrogeologia i zasoby wodne

Na terenie gminy Skwierzyna, zasoby wód podziemnych o znaczeniu użytkowym występują w utworach czwartorzędowych oraz trzeciorzędowych co związane jest głównie występowaniem na terenie gminy Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Wody z tych utworów są podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze w gminie. Rozpoznane i zatwierdzone zasoby tych wód są znaczne i zaspakajają w całości zapotrzebowanie na wodę zarówno odbiorców indywidualnych, jak również jednostki prowadzące działalność gospodarczą.

Zasoby wodne Gminy Skwierzyna generowane są przez Główny Zbiornik Wód Poziemnych Nr 137 o nazwie Pradolina Toruń – Eberswalde (Warta). Zasoby dyspozycyjne oszacowano na 369 tys. m³/d, a średnia głębokość wynosi 40 m. Przedmiotowy zbiornik jest zbiornikiem czwartorzędowym w pradolinach. Zgodnie z art. 98 ustawy Prawo ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) wody podziemne oraz obszary ich zasilania podlegają ochronie polegającej na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód. W tym celu tworzone się obszary ochronne na zasadach określonych Prawem wodnym.

Brak jezior na terenie Gminy Skwierzyna rekompensuje w pewnym stopniu obecność kilkudziesięciu starorzeczy i dołów rzecznych, odciętych w wyniku prac regulacyjnych od głównego koryta Warty i Obry. Obraz wód stojących uzupełniają kilka sztucznych, znacznie głębszych akwenów – wyrobisk po eksploatacji surowców ceramicznych położonych w kierunku wschodnim od Murzynowa. Oś hydrograficzną gminy stanowi rzeka Warta. W granicach gminy znajduje się 39,5km jej dolnego biegu, od km 74,1 do km 113,6, według kilometrażu tej rzeki z nowego podziału hydrograficznego Polski (Czarnecka i in. 2005), tj. w przybliżeniu, od wysokości Osetnicy do Stryszewa. Granica Gminy Skwierzyna biegnie środkiem jej głównego nurtu. Uregulowane koryto rzeki stanowi tutaj szlak żeglowny o szerokości 40m (szerokość całkowita koryta sięga około 60-75m), zaopatrzone jest w ostrogi (tamy poprzeczne), a głębokość tranzytowa wynosi od 0,9m przy SNW do 1,60 m przy SWW. Drugim pod względem wielkości ciekim opisywanej jednostki administracyjnej jest rzeka Obra. W granicach Gminy Skwierzyna znajduje się przejściowy odcinek rzeki o długości 5,1km, począwszy od wysokości Oberskiego Młyna. Obra uchodzi do Warty w 89,32km w jej lewym brzegu. Szerokość koryta Obry oscyluje w granicach 8-15m, a głębokość – 0,8 – 1,6 m.

Ponadto w obrębie Gminy Skwierzyna znajdują się podstawowe ciekii melioracji administrowane przez Lubuski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze, Inspektorat w Międzyrzeczu. Wszystkie z nich to kanały melioracyjne odwadniające lewe i prawe zawały Warty, tj.: Kanał Skwierzyna, Kanał Trzebiszewski, Kanał Stare Polichno, Kanał Dobrojewo, Kanał Gościno wo oraz Kanał Świniarski.

4.1.4. Przyroda ożywiona i nieożywiona

Obszar Gminy Skwierzyna charakteryzuje się dwoma głównymi typami krajobrazów naturalnych, a są to: nieco sfalowany krajobraz teras z wydmami porośniętymi zwartym kompleksem leśnym Puszczy Noteckiej; krajobraz płaskich den dolinnych Warty i Obry. Na niewielki południowy fragment gminy sięga krajobraz równin i wzniesień morenowych. Prawie 70% gminy zajmują lasy i grunty leśne administrowane przez Nadleśnictwa Międzychód, Karwin i Skwierzyna.

Przeważającą część gminy zajmują lasy Puszczy Noteckiej, chociaż jest to stosunkowo niewielki, najbardziej w kierunku zachodnim wysunięty fragment tego rozległego kompleksu leśnego. Na całym obszarze Puszczy dominują gleby bielcowe właściwe. Nie są to gleby urodzajne,

stąd też po ustąpieniu lądolodu, w trakcie ocieplania się i po ustabilizowaniu warunków klimatycznych, miejsce pierwotnej roślinności tundrowej zajmowały rośliny także o niewielkich wymaganiach glebowych.

Współczesna szata roślinna Gminy Skwierzyna jest stosunkowo młoda. Rozwijała się ulegając licznym przemianom, po ustąpieniu lodowca z tych terenów, czyli przez okres ostatnich kilkunastu tysięcy lat. Spośród wyróżnionych w „Szacie roślinnej Polski” (Szafer i Zarzycki, 1972) – elementów i podelementów polskiej flory, na obszarze Gminy Skwierzyna występują reprezentanci elementów: holarktycznego (z podelementami – cyrkumborealnym, euro-syberyjskim, środkowoeuropejskim, atlantyckim i pontyjskim), irano – turańskiego i elementów łącznikowych. Rosną tu także rośliny posiadające centrum swojego występowania w górach, także znajdujące się na granicy zasięgów.

Teren gminy mimo pozornej monotoności, jest regionem gdzie wykształconych jest wiele zbiorowisk roślinnych. Szczególnie wartościowe są zbiorowiska chronione prawem unijnym – znajdujące się na liście Natura 2000. Do najcenniejszych należą zbiorowiska lasów liściastych, które mimo zajmowania stosunkowo niewielkich powierzchni, są w większości klasycznie wykształcone. Są to grądy, łęgi i olsy. Interesujące są suche bory chrobotkowe. Towarzyszą im dobrze rozwinięte płaty muraw szczerlichowych. Najbardziej interesujące zbiorowiska roślin wodnych są wykształcone w bardzo dobrze zachowanych starorzeczach Warty i Obry; na szczególną uwagę zasługuje zbiorowisko rzęs z wolffią bezkorzeniową – obecne prawie w każdym starorzeczu. Ponadto na terenie analizowanego terenu bardzo cenne są torfowiska. Na terenie gminy już niewiele ich zostało i w szybkim tempie powinny być objęte ochroną prawną. Dodatkowo kolejnym zadaniem ochronnym władz Gminy Skwierzyna, administracji leśnej oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska powinno być dążenie do zachowania najcenniejszych zbiorowisk roślinnych, w takim stanie, w jakim są obecnie i niedopuszczenie do ich przekształcenia.

Zgodnie z danymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, na terenie Gminy Skwierzyna znajduje się wiele form ochrony przyrody i krajobrazu. Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.) jedną z form ochrony przyrody w gminie jest rezerwat przyrody. Na obszarze Gminy Skwierzyna znajduje się jeden rezerwat przyrody „Bagno Leszczyń”. Przedmiotowy rezerwat jest typu torfowiskowego i znajduje się na terenie obrębu ewidencyjnego Wiejce, dz. nr 2182/2. Całkowita powierzchnia objęta ochroną rezerwatową to 4,04 ha. Obowiązującym aktem prawnym dot. rezerwatu jest Zarządzenie Nr 18/2009 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 1 września 2009 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Lub. Nr 99 poz. 1326 z dnia 09.09.2009 r.). Na znacznym obszarze przedmiotowego rezerwatu wykształcony jest zespół torfowiska wysokiego (mszar wysokotorfowiskowy) Sphagnetum magellanici w dwóch podzespołach. Tego typu zbiorowisko posiada umiejętność gromadzenia i przechowywania wody opadowej, co wynika z masowej obecności mchów torfowców Sphagnum. Jest to zespół o stosunkowo niewielkiej liczbie stanowisk i podlega ochronie z listy Natura 2000. W obniżeniach w obrębie Sphagnetum magellanici wykształcają się fragmenty torfowiska przejściowego. Celem ochrony rezerwatowej jest zachowanie zbiorowisk roślinności torfowiskowej – zespołu torfowiska wysokiego z charakterystyczną fizjonomią i budową kępkowo-dolinkową wraz z całym zróżnicowanym bogactwem roślinności runa.

Ponadto na terenie Gminy Skwierzyna ustanowiono 2 obszary chronionego krajobrazu. Podstawą prawną funkcjonowania ww. form przyrody jest rozporządzenie Nr 3 Wojewody Lubuskiego z dnia 17 lutego 2005 roku w sprawie obszarów chronionego krajobrazu /Dz. U. Woj. Lubuskiego Nr 9 poz. 172, ze zm. Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2006 r. Nr 54 poz. 1189; Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2008 r. Nr 91 poz. 1373; Dz. U. Woj. Lubuskiego z 2009 r. Nr 4 poz. 99/; Uchwała Nr LVII/579/2010 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 25 października 2010 r. zmieniająca

rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. Woj. Lubuskiego Nr 113 poz. 1820). Na terenie gminy ustanowiono następujące obszary chronionego krajobrazu:

- **„4-Dolina Warty i Dolnej Noteci”** obszar o powierzchni 33.888 ha położony w gminach: Deszczno 1.279 ha, Drezdenko 6.908 ha, Gorzów Wlkp. 360 ha, Przytoczna 2.007 ha, Santok 7.247 ha, Skwierzyna 4.954 ha, Stare Kurowo 4.133 ha, Zwierzyn 7.000ha,
- **„8A-Dolina Obry”** obszar o powierzchni 10.092 ha położony w gminach: Bledzew, 4.834 ha, Międzyrzecz 4.769 ha, Pszczew 357 ha, Skwierzyna 132 ha.

Dodatkowo na terenie gminy występuje 28 pomników przyrody, 11 użytków ekologicznych oraz 1 zespół przyrodniczo – krajobrazowy.

Tereny gminy zostały także włączone w Europejską Ekologiczną Sieć Natura 2000. Na terenie gminy znajdują się następujące obszary, tj.:

„Skwierzyna” (kod obszaru: PLH 080041) – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO). Utworzony obszar zajmuje powierzchnię 0,3 ha i leży przy ujściu Obry do Warty, jest łatwo dostępny samochodem. Można tam dojechać drogą Gorzów Wielkopolski – Zielona Góra, 26 km na południowy wschód od Gorzowa do miejscowości Skwierzyna. O atrakcyjności ostoji stanowią jej walory przyrodnicze. Na strychu i na wieży neogotyckiego kościoła w Skwierzynie (kościół rzymsko – katolicki pod wezwaniem św. Mikołaja) żyje jedna z większych kolonii nocka dużego w Polsce północnej. Obszar osiąga 23 punkty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000.

„Bory Chrobotkowe Puszczy Noteckiej” (kod obszaru: PLH 080041) – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO). Utworzony obszar zajmuje powierzchnię 2.309 ha i składa się z 5 kompleksów leśnych (1 - 230, 87 ha; 2 - 310,11 ha; 3 - 891,95 ha; 4 - 538,64 ha; 5 - 348,37 ha) położonych na terenie Nadleśnictw Karwin i Międzychód. Granice poszczególnych kompleksów poprowadzono wzdłuż istniejących granic wydzieleń leśnych. Bory Puszczy Noteckiej w zachodniej części Międzyrzecza Warciańsko-Noteckiego rozwijają się na luźnych piaskach pochodzenia sandrowego z udziałem wydmowego. Teren jest płaski lub (miejscami - na lokalnych wyniesieniach wydmowych) sfalowany. Poziom wód gruntowych jest bardzo niski. Brak jest cieków wodnych. Jedynie w kompleksie nr 5 oprócz zbiorowisk borowych znajduje się łąka i torfowisko. Na zdecydowanej większości swojej powierzchni Obszar stanowi mozaikę boru chrobotkowego Cladonio-Pinetum i suboceanicznego boru świeżego Leucobryo-Pinetum. Cladonio-Pinetum rozwinięty jest w kilku postaciach: typowej (suchej) - z bezwzględną dominacją w runie chrobotków z podrodzaju Cladina (C. arbuscula, C. arbuscula ssp. mitis, C. rangiferina), nadających charakterystyczny siwy (szarawy) odcień dna lasu oraz żyznej (mszystej) - z całym zestawem i dużą ilościowością charakterystycznych taksonów chrobotków Cladonia sp.div., bez wyraźnej dominacji chrobotków o siwym lub białawym zabarwieniu, za to z większym udziałem chrobotków o plechach zielonych lub oliwkowych, w tym C. gracilis, C. furcata i in. a także z wyraźnym udziałem mchów właściwych. Warstwa zielna jest bardzo słabo rozwinięta. Na terenie ostoji występuje jeden gatunek ssaka - wilk szary - z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej.

„Ujście Noteci” (kod obszaru: PLH 080006) – specjalny obszar ochrony siedlisk (SOO). Utworzony obszar zajmuje powierzchnię 3.994,5 ha. Obszar obejmuje ujście Noteci i Warty z dużymi obszarami zalewowymi, ekstensywnie zagospodarowanymi. Leży na wysokości średniej 30 m n.p.m. Wody śródlądowe zajmują 5% obszaru, łąki - 63%, a lasy - 1%. Obszar jest wykorzystywany rolniczo na 30% powierzchni. Na lewym brzegu Warty zachował się cenny fragment lasów łęgowych, a powyżej zabudowy wsi Santok, na stromym zboczu doliny Warty – interesujące płaty muraw kserotermicznych. Ważny obszar występowania wilgotnych ekosystemów, typowych dla dolin dużych rzek (8 rodzajów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej) z dobrze zachowanymi lasami łęgowymi. Stwierdzono tu również występowanie

6 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Obszar ma także duże znaczenie dla ochrony ptaków. Występuje tu 20 gatunków ptaków z listy w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej.

„Puszcza Notecka” (kod obszaru: PLB 300015) – obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO). Utworzony obszar zajmuje powierzchnię 178.255,77 ha. Obszar stanowi zwarty, jednolity kompleks leśny w międzyrzeczu Noteci i Warty, będącym częścią pradoliny Eberswaldsko-Toruńskiej, równiny akumulacyjnej przekształconej przez wiatr. Jest to największy w Polsce obszar wydm śródlądowych, głównie o wysokości 20-30 m, maksymalnie do 98 m n.p.m. W środkowej części obszaru uformowały się wały o przebiegu południkowym, leżące 500-600 m od siebie. W części wschodniej mają one kształt paraboliczny. Wydmy pokryte są monotonnym, jednowiekowym lasem, głównie sosnowym (92%), posadzonym tu po wielkiej klęsce spowodowanej pojawieniem się szkodników owadzych w okresie międzywojennym. Pozostałości drzewostanów naturalnych są chronione w rezerwach np. Cegliniec. Na terenie ostoi znajduje się ponad 50 jezior, raczej płytkich, pochodzenia wytopiskowego, zwykle z grubą warstwą mułu i zakwitami glonów. W zagłębieniach terenu lub na brzegach jezior utrzymują się torfowiska, na ogół w pewnym stopniu przekształcone. Biorąc pod uwagę niezwykłą wartość przyrodniczą przedmiotowego obszaru to na jego terenie występuje co najmniej 30 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla powyżej 2% populacji krajowej bielika (PCK), kani czarnej (PCK) i kani rudej (PCK) oraz co najmniej 1% populacji krajowej następujących gatunków ptaków: bąk (PCK), podgorzałka (PCK), puchacz (PCK), rybołów (PCK), trzmielojad, gągoł, nurogęś. W stosunkowo wysokiej liczebności występuje bocian czarny, błotniak stawowy, ortolan i żuraw. Co najmniej 1% populacji szlaku wędrownikowego bielika występuje tu w okresie zimy. Ten ogromny obszar leśny (jeden z największych w centralnej i północnej Polsce) jest ostoją rzadkich i zagrożonych gatunków ptaków i ssaków. To jedyna, stała w ostatnich latach, ostoja wilka w zachodniej Polsce. Flora bogata między innymi w 9 gatunków storczyków. Głównymi zagrożeniami dla wysokich walorów przyrodniczych obszaru są zagrożenia spowodowane przez wypalanie roślinności, zaniechanie dotychczasowego użytkowania rolnego, wylewanie ścieków, czyszczenie stawów i usuwanie mułu dennego, składowanie odpadów organicznych, gradacje szkodników i pożary, wyręb drzew, usuwanie martwego drewna z lasu, lokalizację i eksploatacja składowisk odpadów niekomunalnych, płoszenie ptaków, niszczenie gniazd, penetrowanie siedlisk, polowanie w terminach niedozwolonych.

4.2. Aktualny stan i zagrożenia środowiska na terenie gminy

4.2.1. Stan powierzchni ziemi oraz gleb

Na terenie gminy Skwierzyna do działalności przeobrażających teren, należy przede wszystkim intensywne użytkowanie rolnicze. Do przeobrażonych terenów należy także dawniej eksploatowane składowisko odpadów, które aktualnie jest w trakcie rekultywacji. Do działalności wpływających na przeobrażenie powierzchni ziemi wpływa niewątpliwie eksploatacja surowców. Eksploatacja złóż powoduje znaczne zmiany w przypowierzchniowej warstwie skorupy ziemskiej, między innymi w postaci znacznych obszarów wyłączonych z użytkowania (grunty zdewastowane i zdegradowane). Intensywna eksploatacja złóż, np. piasków i żwirów, powoduje zmiany w ukształtowaniu terenu w postaci pozostawionych dołów wyrobiskowych i hałd w miejscach wydobywania. Każdy przedsiębiorca wydobywający ze złoża kopalinę, po jej wydobyciu zobowiązany jest do przeprowadzenia rekultywacji tego terenu, zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy oraz ustawą o ochronie gruntów leśnych i rolnych. Prowadzone prace rekultywacyjne po zakończonej eksploatacji

w niewielkim stopniu łagodzą przeobrażenia spowodowane wydobywaniem kopalin. Aktualnie na terenie Gminy Skwierzyna eksploatacja surowców nie jest prowadzona.

Wyniki prowadzonych badań gleb na terenie Gminy Skwierzyna wskazują na ich podwyższoną kwasowość. Gleby pod względem odczynu mają charakter kwaśny i lekko kwaśny. Kwasowość to ważny wskaźnik degradacji gleb uprawnych. Nadmierna kwasowość najczęściej jest powodowana przez naturalne czynniki klimatyczno – glebowe, w mniejszym stopniu przez zanieczyszczenia kwasotwórcze powstające przez zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne lub przez niektóre nawozy. Na zakwaszenie gleb wpływają również związki siarki i azotu z atmosfery oraz fizjologiczne kwaśne nawozy sztuczne. Biorąc pod uwagę skalę kwasowości gleb pozostałych gmin Powiatu Międzyrzeckiego, Gmina Skwierzyna charakteryzuje się przeciętną klasą kwasowości.. Stacja Chemiczno – Rolnicza Oddział w Gorzowie Wlkp. prowadziła badania odczynu gleb na terenie poszczególnych miejscowości Gminy Skwierzyna w latach 2007-2010. Zgodnie z przeprowadzonymi badaniami gleby miejscowości Trzebiszewo oraz Skwierzyna charakteryzują się największą kwasowością. W miejscowości Trzebiszewo, aż 40% gleb stanowią gleby o odczynie bardzo kwaśnym, natomiast gleby kwaśne zajmują także 40% powierzchni. Podobna sytuacja kształtuje się w miejscowości Skwierzyna gdzie całkowita powierzchnia gleb bardzo kwaśnych, kwaśnych oraz lekko kwaśnych to 84%. Gleby miejscowości Murzynowo oraz Rakowo w większości charakteryzują się odczynem lekko kwaśnym.

4.2.2. Stan wód podziemnych i powierzchniowych

4.2.2.1. Stan wód podziemnych

Wody podziemne, z uwagi na powszechność występowania oraz wysoką jakość są bardzo ważnym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Z powodu ich gospodarczego znaczenia oraz powszechnego zagrożenia jakości zanieczyszczeniami przedostającymi się z powierzchni ziemi, konieczna jest ich szczególna ochrona. Ochrona ta realizowana jest między innymi przy wykorzystaniu sieci punktów monitorujących zarówno stan jakościowy jak i ilościowy wód podziemnych. Badania jakości wód podziemnych prowadzone są:

- w sieci krajowej przez Państwowy Instytut Geologiczny,
- w sieci regionalnej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Wojewódzki Inspektorat Sanitarny w Zielonej Górze.

Na terenie Gminy Skwierzyna zlokalizowanych jest 8 ujęć wód podziemnych, korzystając z ich zasobów ingeruje się w środowisko przyrodnicze co powoduje zmiany, tj. obniżenie jakości wody podziemnej, zmniejszenie ilości pokładów wody. Podstawowy wpływ na wody podziemne mają tu uwarunkowania naturalne samego zbiornika, w głównej mierze stopień jego izolacji, a tym samym podatność i wrażliwość na zanieczyszczenia.

Zgodnie z danymi WIOŚ w roku 2009 badania jakości wód podziemnych prowadzone były w ramach monitoringu operacyjnego, którym zostały objęte jednolite części wód podziemnych zagrożone nieosiągnięciem dobrego stanu. W 2010 roku badania jakości wód podziemnych na terenie województwa przeprowadzone były w ramach monitoringu diagnostycznego. Badania wykonał Państwowy Instytut Geologiczny na zlecenie Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Ocena jakości wód została wykonana w oparciu o Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 roku w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. W Gminie Skwierzyna brak jest lokalizacji punktów pomiarowo kontrolnych jakości wód podziemnych.

Najbliższym punkt pomiarowo – kontrolny znajduje się na terenie Gminy Drezdenko w miejscowości Gościm (Powiat Strzelecko – Drezdenecki). Zgodnie z badaniami prowadzonymi w roku 2009, jakość wód podziemnych w punkcie pomiarowo – kontrolnym w m. Gościm została opisana klasą IV, co oznacza, że wody podziemne w tym punkcie charakteryzowała jakość

niezadowolająca. Głównymi czynnikiem, który wykazywał przekroczenia były substancje anionowe powierzchniowo czynne. Badania wykonane w roku 2010 potwierdziły, że jakość wód podziemnych w punkcie pomiarowo – kontrolnym w m. Gościm uległa poprawie, w porównaniu do roku ubiegłego. Na podstawie badań wykonanych w 2010 roku określono, iż jakość wód w przedmiotowym punkcie charakteryzuje się klasą III, tj. wodami zadowalającej jakości. Wskaźnikiem w granicach stężenia III klasy jakości były zbyt wysokie stężenia Ni.

4.2.2.2. Stan wód powierzchniowych

Do czynników wpływających na jakość wód powierzchniowych należą uwarunkowania naturalne, takie jak warunki klimatyczne i hydrologiczne, czy zdolność samooczyszczania oraz zanieczyszczenia antropogeniczne. Znaczną część zanieczyszczeń trafiających do wód powierzchniowych stanowią zanieczyszczenia obszarowe. Źródłem tych zanieczyszczeń jest przede wszystkim:

- niedostateczna infrastruktura odprowadzająca ścieki bytowe, zwłaszcza w miejscowościach korzystających z wodociągów oraz na obszarach rekreacji, zarówno zbiorowej jak i indywidualnej, usytuowanych w sąsiedztwie zbiorników wodnych,
- rolnictwo, co wynika głównie z faktu stosowania nawozów sztucznych i naturalnych (np. gnojowica), a także środków ochrony roślin (obecnie w ilościach malejących),
- hodowla zwierząt poprzez niewłaściwe składowanie obornika i gnojowicy oraz ich niewłaściwe, zbyt duże lub zbyt częste stosowanie na polach.

Do zanieczyszczeń punktowych, stwarzających bardzo poważne zagrożenie dla czystości wód powierzchniowych należą przede wszystkim:

- bezpośrednie zrzuty surowych ścieków bytowo – gospodarczych do cieków wodnych (na nieskanalizowanych obszarach);
- zrzuty niedostatecznie oczyszczonych ścieków (nieodpowiadających warunkom pozwolenia wodno prawnego).

Stan czystości rzek występujących na terenie Gminy Skwierzyna kontroluje Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze. Ocena wód powierzchniowych w ostatnich latach na terenie Województwa Lubuskiego została wykonana wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu kwalifikacji stanu jednolitych wód powierzchniowych. Na terenie gminy znajdują się punkty pomiarowo – kontrolne, w których prowadzi się badania jakości rzeki Warty oraz rzeki Obry. Ocena jakości wód rzecznych w punktach pomiarowo - kontrolnych zlokalizowanym na terenie Gminy Skwierzyna w 2009 roku wykazała, iż ogólną jakość wód scharakteryzowano stanem złym. Na taki wynik wpływ miało sklasyfikowanie elementów fizykochemicznych poniżej stanu dobrego.

Dodatkowo na podstawie wyników badań rzek prowadzonych w latach 2007-2009 oceniony został stopień zagrożenia wód eutrofizacją spowodowaną „zrzutem” ścieków komunalnych. Oceny dokonano w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych (Dz. U. Nr 162, poz. 1008) w 2 punktach pomiarowo-kontrolnych na rzekach Gminy Skwierzyna. O stopniu eutrofizacji wód decydowały elementy biologiczne (chlorofil „a”, fitobentos – wskaźnik okrzemkowy, makrofity – Makrofitowy Indeks Rzeczny) oraz elementy fizykochemiczne (tlen rozpuszczony, BZT₅, ogólny węgiel organiczny, azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosfor ogólny). Przekroczenie wartości granicznej jednego spośród ww. wskaźników decydowało o tym, że wody w punkcie pomiarowo-kontrolnym zostały uznane za eutroficzne. Badania wykazały, iż wody

rzeczne na terenie jednolitych części wód powierzchniowych znajdujących się w granicach gminy są zeutrofizowane. Wskaźnikami decydującymi o jakości wód były głównie związki azotu i fosforu. Ponadto w 2008 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska dokonał oceny jakości wód rzecznych przeznaczonych do bytowania ryb w warunkach naturalnych. Wody powinny spełniać wymagania określone dla wód śródlądowych będących środowiskiem życia ryb (karpiowatych lub łososiowatych) w warunkach naturalnych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002r. (Dz. U. nr 2002/176 poz. 1455). Zgodnie z przeprowadzoną analizą wykazano, iż wody rzeki Warty nie spełniają wymagań określonych dla wód będących środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych, ze względu na zbyt wysokie stężenia fosforu ogólnego i azotynów oraz ze względu na niskie stężenia tlenu rozpuszczonego.

4.2.3. Stan powietrza atmosferycznego

Emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego to zjawisko przedostawania się do powietrza substancji i pyłów z powierzchni ziemi, które w wyniku ruchu mas powietrza mogą być przenoszone na duże odległości. Rozróżnia się emisją naturalną oraz emisję antropogeniczną. Ze względu na źródło emisji wyróżnia się emisje ze źródeł punktowych (sektor energetyczno-przemysłowy), powierzchniowych (sektor komunalno-bytowy oraz liniowych (transport samochodowy)).

Na terenie Gminy Skwierzyna głównymi rodzajami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są: zanieczyszczenia komunikacyjne (liniowe), zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł niskiej emisji, oraz zanieczyszczenia o charakterze przemysłowym (punktowe). Głównymi ciągami komunikacyjnymi w gminie, które mają największy wpływ na wzrost emisji substancji charakterystycznych dla ruchu transportowego są drogi krajowe, tj. droga krajowa nr 3 relacji (Ystad-Gorzów) – Trzebiszewo – Skwierzyna – Międzyrzecz – (Zielona Góra) pełniąca rozwiązania międzyregionalne i międzynarodowe oraz droga krajowa nr 24 relacji: Skwierzyna – (Przytoczna-Poznań) pełniąca powiązania międzyregionalne i transgraniczne (w powiązaniu z drogą nr 133). Zgodnie z przeprowadzonym w 2010 roku Generalnym Pomiarem Ruchu przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, największe natężenie ruchu wynosiło 14.814 pojazdów na dobę na odcinku Skwierzyna /Przejście/ drogi krajowej nr 3.

W przedmiotowym projekcie planuje się szereg działań inwestycyjnych w zakresie rozbudowy oraz modernizacji infrastruktury drogowej, które mają zapewnić ogólną poprawę stanu jakości powietrza na terenie gminy.

Ocena jakości powietrza na terenie Województwa Lubuskiego została dokonana w odniesieniu do stref, w tym aglomeracji, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Jakość powietrza na terenie województwa podlegała ocenie zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz.150 z późn. zm.) oraz z innymi rozporządzeniami, tj.:

- ❖ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r., w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2008 r. Nr 47, poz.281),
- ❖ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r., w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2008 r. Nr 52, poz.310).

Biorąc pod uwagę ocenę jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia oraz pod kątem ochrony roślin wykonaną w roku 2010, Gmina Skwierzyna zaliczana jest do strefy lubuskiej o ogólnej powierzchni 13.844 km², posiadającej kod PL0803. Zgodnie z przeprowadzoną oceną pod względem ochrony zdrowia w 2010 roku dla większości zanieczyszczeń, tj.: NO₂, SO₂, C₆H₆, Pb, CO, As, Cd oraz Ni, strefa lubuska należy do klasy A, tj. stężenia ww. związków nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i docelowych. Wyjątek stanowi stężenie Ba(a)P oraz pyłu zawieszonego

PM10. Wyniki badań stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 w powietrzu uzyskane w 2010 roku wskazały przekroczenia poziomu docelowego określonego dla benzo(a)pirenu na terenie strefy lubuskiej, gdzie prowadzono pomiary. Z uwagi na fakt przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, który jest jednym z wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych o najbardziej rakotwórczych właściwościach, konieczne jest opracowanie Programu Ochrony Powietrza (POP) dla tego obszaru. Termin osiągnięcia docelowego poziomu benzo(a)pirenu w powietrzu, określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, określony jest na rok 2013. Źródłem WWA jest spalanie paliw w silnikach spalinowych, spalanie odpadów, liczne procesy przemysłowe (np. produkcja koksu), pożary lasów, dym tytoniowy, a także wszelkie procesy rozkładu termicznego związków organicznych przebiegające przy niewystarczającej ilości tlenu. Główną przyczyną przekroczeń jest oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków z dużych zakładów energetycznych oraz warunki meteorologiczne. Zarejestrowane stężenia B(a)P wykazują wyraźną sezonowość, w okresie letnim są niskie, najwyższe natomiast są w okresie grzewczym.

Badania pyłu zawieszonego PM10 wykonane w województwie lubuskim wykazały, iż warunki dopuszczalnych stężeń nie zostały zachowane na obszarze strefy lubuskiej. W przedmiotowej strefie stwierdzono ponadnormatywną liczbę przekroczeń dopuszczalnego 24-godzinnego poziomu stężenia pyłu drobnocząsteczkowego PM10 w powietrzu (wynoszące 35 dni w roku). Stacją, na której zanotowano przekroczenia stężeń pyłu zawieszonego to stacja we Wschowie przy ul. Kazimierza Wielkiego, gdzie zaobserwowano 47 dni z przekroczeniami. Na tej podstawie strefa lubuska na terenie, której znajduje się Gmina Skwierzyna została opisana symbolem klasy C. Klasyfikacja taka wymaga opracowania programu ochrony powietrza. Należy zaznaczyć, iż dla Wschowy (wcześniej strefa nowosolsko – wschowska) opracowano w 2009r. program ochrony powietrza ze względu na ponadnormatywną liczbę przekroczeń średniodobowego stężenia pyłu PM10 w 2005r. Opracowany POP jest sukcesywnie wdrażany.

Zgodnie z przeprowadzoną oceną zanieczyszczeń z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych oraz docelowych, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa lubuska na której leży Gmina Skwierzyna została przypisana do klasy A.

Ocena zanieczyszczeń ozonu w 2010 roku została przeprowadzona dla kryteriów ochrony zdrowia oraz dla ochrony roślin. Gmina Skwierzyna pod względem oceny zawartości ozonu w powietrzu zaliczana jest do strefy lubuskiej. Strefa ta charakteryzuje się kodem PL0803 i zajmuje powierzchnię 13.844 km². Na podstawie wyników badań stężenia ozonu, mierzonego w 2010 roku przez stacje zlokalizowane na terenie województwa lubuskiego określono, że stężenie docelowe ozonu w powietrzu nie zostało przekroczone na żadnej ze stacji tła miejskiego, działającej pod kątem ochrony zdrowie ludzi. Na tej podstawie strefa lubuska została opisana symbolem klasy A. Przekroczony został natomiast poziom celu długoterminowego określony dla ozonu ze względu na ochronę zdrowia ludzi. Poziom celu długoterminowego nie wymaga przygotowywania Programu Ochrony Powietrza, jednak osiągnięcie do 2020 roku poziomów celu długoterminowego dla ozonu, jest jednym z głównych celów wojewódzkich programów ochrony środowiska.

Prowadzone pomiary stężeń ozonu za względu na ochronę roślin w latach 2006-2010 na stacji w Smolarach Bytnickich wykazały, że stężenia docelowe, jak i poziom celu długoterminowego, określone dla ozonu zostały przekroczone. Poziom celu długoterminowego nie wymaga przygotowywania Programu Ochrony Powietrza, jednak osiągnięcie do 2020 roku poziomów celu długoterminowego dla ozonu, jest jednym z głównych celów wojewódzkich programów ochrony środowiska. W 2010 roku został przekroczony poziom docelowy określony dla ozonu po kątem ochrony roślin, konieczne jest zatem opracowanie Programu Ochrony

Powietrza (POP) dla tego obszaru. Termin osiągnięcia docelowego poziomu ozonu w powietrzu, określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. Zgodnie z tym rozporządzeniem osiągnięcie docelowego poziomu w powietrzu określono na 2013 rok.

4.2.4. Stan przyrody i różnorodności biologicznej

Zgodnie z danymi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, na terenie Gminy Skwierzyna znajduje się wiele form ochrony przyrody i krajobrazu. Szata roślinna występująca na terenie gminy spełnia następujące funkcje:

- sanitarno-higieniczną polegającą przede wszystkim na wzbogacaniu powietrza w tlen i zmniejszaniu w atmosferze ilości dwutlenku węgla,
- ochronną – polegającą na ochronie gleb przed nadmierną erozją wietrzną, jak również stanowiącą ostoję i schronienie dla świata zwierzęcego,
- retencyjną – polegającą na retencjonowaniu zasobów wodnych (opadów atmosferycznych i wód podziemnych),
- dekoracyjną wynikającą w dużej mierze z naturalnych cech roślinności (kształt, barwa), uzyskiwane dzięki temu efekty plastyczno - dekoracyjne korzystnie oddziałują na psychikę człowieka,
- produkcyjną – polegającą na pozyskiwaniu naturalnych surowców – drewno, grzyby.

Obszary o szczególnych walorach przyrodniczych na których mogą wstępować gatunki chronione, czy też uprawy rolne poddawane są następującym zagrożeniom i degradacji:

- wypalanie traw i osuszanie terenów,
- zmiana łąk kośnych i pól na monokultury roślin pastewnych i zbożowych,
- zanieczyszczenia powiązane z ruchem komunikacyjnym,
- zanieczyszczenia pyłowe ze źródeł niskiej emisji,
- zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w następstwie eutrofizacja cieków wodnych,
- niezrekultywowane wyrobiska poeksploatacyjne kruszywa naturalnego,
- zanieczyszczenia punktowe z dzikich składowisk odpadów, które powodują zmianę siedlisk a w następstwie przekształcenie roślinności,
- niszczenie siedlisk przez ich zamianę na tereny zamieszkałe, drogi itp.

Ochrona terenów zieleni jest obowiązkiem gmin, które podejmują działania w kierunku rozwoju tych terenów. Rygorom ochronnym poddane są parki, zadrzewienia, itp. Tworzenie nowych założeń parkowych oraz kształtowanie miejskiej zieleni urządzonej wpłynie na poprawę ich struktury przyrodniczej. Szczególnie ważna będzie renowacja parków oraz terenów zieleni usytuowanych wzdłuż skarp i dolin rzecznych znajdujących się na terenie gminy.

4.2.5. Stan klimatu akustycznego

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) definiuje hałas jako: dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Podstawowym wskaźnikiem klimatu akustycznego jest sumaryczny poziom hałasu danego obszaru. W decydującym stopniu zależy on od jego urbanizacji oraz rodzaju emitowanego hałasu, tj.:

- hałasu komunikacyjnego od dróg i szyn, który rozprzestrzenia się na odległe obszary ze względu na rozległość źródeł,

- hałasu przemysłowego obejmującego swym zasięgiem najbliższe otoczenie,
- hałasu komunalnego towarzyszącego obiektom sportu, rekreacji i rozrywki.

Głównymi czynnikami mającymi wpływ na poziom hałasu komunikacyjnego są natężenie ruchu i udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów, stan techniczny pojazdów, rodzaj nawierzchni dróg oraz organizacja ruchu drogowego. Na obszarze Gminy Skwierzyna największe i główne zagrożenie hałasem komunikacyjnym występuje wzdłuż największych szlaków drogowych, jakim są drogi krajowe. Ruch pojazdów na terenie gminy przechodzi przez wsie położone wzdłuż trasy, przyczyniając się do hałasu komunikacyjnego będącego poważnym oraz dokuczliwym problemem.

System komunikacyjny stwarza zagrożenia dla stanu akustycznego środowiska głównie z tytułu transportu drogowego, w tym przede wszystkim ruchu tranzytowego pojazdów ciężkich. Punktem wyjściowym winno być więc prowadzenie monitoringu hałasu na terenie gminy która dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Dotyczy to przede wszystkim ruchliwych tras komunikacyjnych. Pomocne w ocenie oddziaływania akustycznego na terenie gminy będą mapy akustyczne. Zgodnie z art. 179 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska zarządzający drogą przedkłada niezwłocznie po wykonaniu: fragment mapy akustycznej obejmującej dany powiat – właściwemu Marszałkowi oraz Staroście oraz fragment mapy akustycznej obejmującej określone województwo – właściwemu wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Ponadto zgodnie z rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, tereny wymagające ochrony akustycznej należy sytuować w odpowiedniej odległości gwarantującej zachowanie na tych terenach dopuszczalnych poziomów hałasu (poza zasięgiem ponadnormatywnego oddziaływania drogi) lub w odległości mniejszej przy zastosowaniu skutecznych środków ograniczających emisję hałasu co najmniej do poziomów dopuszczalnych.

Ostatnie badania pomiarów emisji hałasu komunikacyjnego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie Gminy Skwierzyna były prowadzone w 2009 roku. Wykonanie pomiarów akustycznych miało na celu określenie kierunku zmian natężenia ruchu i uciążliwości akustycznej drogi krajowej nr 3 w Skwierzynie na ul. 2 Lutego w porównaniu do roku poprzedniego. Pomiary przeprowadzono w Skwierzynie na ul. 2-Lutego, ze względu na wysokie przekroczenia w 2008 roku, w odległości 10 m od krawędzi jezdni drogi krajowej nr 3 na wysokości 4,0 m n.p.t. i dodatkowo na linii pierwszej zabudowy. Zgodnie z wymogami Poś zastosowano następujące wskaźniki hałasu:

- ❖ równoważny poziom dźwięku A (LAeqd) – uśredniony w okresie normatywnym poziom dźwięku, dla pory dnia i nocy,
- ❖ maksymalny poziom dźwięku A (LAMax),
- ❖ minimalny poziom dźwięku A (LAMin).

Wartości te wyznaczono zgodnie z wymogami obowiązującej metodyki referencyjnej opisanej w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 października 2007 roku w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów w środowisku substancji lub energii przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem, portem (Dz. U. z 2007r. Nr 192 poz. 1392, Załącznik nr 2). Zastosowano metodę bezpośrednich ciągłych pomiarów w ograniczonym czasie. Do pomiarów wykorzystano mierniki SVAN 945 A, SVAN 945 oraz kalibrator SV 30. Pomiary emisji hałasu komunikacyjnego na terenie miasta Skwierzyny (ul. 2 Lutego) wykonano w dwóch punktach zlokalizowanych kolejno: pierwszy w odległości 10,0 m od krawędzi jezdni, a drugi w odległości 23,0 m w linii zabudowy na wysokości 4,0 m n.p.t. Zabudowa wielorodzinna, niska oraz szkoła. Jezdnia asfaltowa, dwa pasy ruchu, brak pasa dzielącego. Natężenie ruchu w porze dziennej wynosiło 999 pojazdów/h, w tym 21% pojazdów ciężkich, a w porze nocnej 196 pojazdów/h, w tym 44% pojazdów ciężkich. Przekroczenia w pierwszym punkcie były 1,5 raza większe od uzyskanych w punkcie drugim. Pomiary w obu punktach były

wykonane na terenie chronionym (teren zabudowy mieszkaniowej). Dopuszczalny poziom dźwięku w pierwszym punkcie został przekroczony o 8,9 dB w porze dziennej i o 15,9 dB w porze nocnej. W drugim punkcie przekroczenie wyniosło 5,2 dB w porze dziennej i 10,2 dB w porze nocnej. Głównym źródłem uciążliwości hałasowej był tu przejazd pojazdów ciężkich, których udział w ilości pojazdów poruszających się na badanym odcinku zwiększał się dwukrotnie w porze nocnej.

Innym źródłem hałasu mogącym wystąpić na terenie gminy są zakłady przemysłowe i odbywające się w nich procesy technologiczne. Poziom hałasu przemysłowego jest kształtowany indywidualnie dla każdego obiektu i zależy od rodzaju maszyn i urządzeń hałasotwórczych, izolacyjności obudowy hal przemysłowych, prowadzonych procesów technologicznych oraz od funkcji urbanistycznej sąsiadujących z nimi terenów. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska zapewnienie właściwego kształtowania klimatu akustycznego w otoczeniu obiektów przemysłowych i warsztatów rzemieślniczych jest obowiązkiem ich właściciela (lub innego podmiotu posiadającego do niego tytuł prawny). Specyfiką hałasu przemysłowego jest jego długotrwałość występowania (zmianowy charakter pracy), a także czasowe krótkotrwałe duże natężenia. Presja hałasu przemysłowego staje się w ostatnich latach mniejsza. Oddawane do użytkowania zakłady są prawidłowo projektowane pod kątem minimalizacji emisji hałasu do środowiska, co zapewniają (wymuszają) obowiązujące przepisy. Zakłady istniejące podejmują w większości niezbędne działania organizacyjne i techniczne ograniczające emisję hałasu do wartości zapewniających właściwy standard jakościowy środowiska. W ostatnich latach Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze nie prowadził pomiarów hałasu przemysłowego w Gminie Skwierzyna.

4.2.6. Stan środowiska pod względem poziomu pól elektromagnetycznych

Pola elektromagnetyczne występują w otaczającym nas środowisku, w postaci pola wytwarzanego w sposób naturalny lub sztuczny o różnych częstotliwościach.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) zostały wdrożone nowe regulacje dotyczące ochrony przed polami elektromagnetycznymi (PEM). Ustawa definiuje pola jako, pola elektryczne, magnetyczne, elektromagnetyczne, o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz (zakres promieniowania niejonizującego).

Głównym celem ochrony przed PEM jest zapewnienie jak najlepszego stanu środowiska, poprzez utrzymywanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych, lub co najmniej na tych poziomach. Źródłami pól elektromagnetycznych wytwarzanych w sposób sztuczny, na terenie województwa zachodniopomorskiego są:

- stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia (110 kV i więcej),
- stacje nadawcze radiowe i telewizyjne,
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

Najbardziej rozpowszechnione źródła promieniowania to m. in. - nadajniki baz telefonii komórkowej, które pracują w paśmie 900 MHz, 1800 MHz i w wyższych częstotliwościach; - nadajniki stacji radiowych, emitujący w sposób ciągły w paśmie częstotliwości od 88 MHz do 107 MHz, - nadajniki radiostacji telewizyjnych emitujących w paśmie częstotliwości od 181 MHz do 694 MHz.

Na terenie gminy Skwierzyna zlokalizowane są stacje telefonii komórkowej będące emitarami pola elektromagnetycznego. Wpływ promieniowania elektromagnetycznego zależy od wysokości jego natężenia oraz częstotliwości, dlatego dopuszczalne wartości poziomów pól elektromagnetycznych (mierzone składową elektryczną, składową magnetyczną i gęstością

mocy) dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz dla miejsc dostępnych dla ludności określone są w kolejnych pasmach częstotliwości.

W 2008 roku badania poziomów pól elektromagnetycznych przeprowadzono w 45 punktach pomiarowych na obszarze województwa lubuskiego. Pomiarami objęto tereny miast powyżej 50 tys. mieszkańców i pozostałych miast oraz tereny wiejskie, ustalając na każdym z wymienionych obszarów badawczych po 15 punktów pomiarowych, zlokalizowanych w miejscach dostępnych dla ludności (zgodnie z definicją zawartą w art. 124 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska). Punkty pomiarowe zlokalizowane były także na terenie Gminy Skwierzyna. Pomiarzy prowadzone były w obrębie funkcjonowania trzech stacji bazowych telefonii komórkowej. Przedmiotowe stacje znajdują się na ul. 2 - Lutego, tj. PTK CENTERTEL (Orange) nr 4525, ul. 2 Lutego, dz. nr 317/1; PTC ERA GSM nr 42103 na ul. 2 - Lutego, dz. nr 317/1; P4 Sp. z o. o. Play nr MIR 3021 na ul. 2 – Lutego, dz. nr 317/1. W wyniku prowadzonych badań nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych. Są one znacznie niższe od dopuszczalnych poziomów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska. Ponowne pomiary poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Skwierzyna przeprowadzono w 2010 roku na terenie miejscowości Murzynowo oraz Trzebiszewo. W wyniku prowadzonych badań nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych (0,8V/m). Zmierzona składowa elektryczna na terenie miejscowości Murzynowo wynosiła 0,26 [V/m], natomiast na terenie miejscowości Trzebiszewo 0,41 [V/m].

4.3. Potencjalny wpływ na środowisko w przypadku braku opracowanego dokumentu

Opracowany projekt dokumentu „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2018” prezentuje kierunki działań w celu ogólnej poprawy systemu gospodarowania odpadami oraz utworzenia spójnego systemu gospodarowania odpadami. Założone cele i działania uwzględniają obowiązujące przepisy prawa oraz ich realizacja ma doprowadzić do stworzenia takiego systemu gospodarowania odpadami, który będzie powodował minimalizację jego oddziaływania na środowisko przyrodnicze gminy.

Brak przedmiotowego dokumentu może uniemożliwić realizację przedsięwzięć związanych z gospodarką odpadami na terenie gminy, których powodzenie uzależnione jest w głównej mierze od finansowania zewnętrznego, w tym funduszy unijnych. Brak określenia proekologicznych celów i zadań w zakresie gospodarki odpadami jakimi gmina ma się posługiwać w przyszłości realizując politykę odpadową może sprawić, iż postęp i rozwój gminy będzie odbywał się chaotycznie bez uwzględnienia potrzeb ochrony i kształtowania środowiska.

Brak opracowania aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna będzie równoważny z brakiem realizacji celów i działań ekologicznych wskazanych w projekcie. Będzie to powodowało, iż funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi nie będzie zgodne z zasadą zrównoważonego rozwoju, a ponadto będzie prowadziło to do pogorszenia stanu środowiska na terenie gminy. W wyniku braku opracowania aktualizacji ww. dokumentu, system gospodarki w gminie musiałby funkcjonować w jego obecnym stanie, tj.:

- ❖ gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy ograniczone jest do zbierania i unieszkodliwiania odpadów gromadzonych nieselektywnie oraz do selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych,
- ❖ brak jest objęcia 100% mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych, co może skutkować, pojawianiem się odpadów w przydrożnych rowach, lasach i obszarach nadrzecznych, a także brakiem minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów,
- ❖ selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych ma ograniczony zasięg. Zbierane są wyłącznie odpady łatwo zbywalne recyklerom,

- ❖ stosowany system selektywnego zbierania odpadów nie gwarantuje znacznego wyłączenia odpadów opakowaniowych, o czym świadczy poddanie odzyskowi zaledwie 2,5 % masy zebranych odpadów komunalnych,
- ❖ selektywne zbieranie innych odpadów komunalnych ma niewielki zakres, co nieznacznie wpływa na zmniejszenie masy odpadów komunalnych unieszkodliwianych na składowisku odpadów,
- ❖ w ramach prowadzonej gospodarki odpadami prowadzona jest ograniczona selektywna zbiórka odpadów budowlanych, wielkogabarytowych, niebezpiecznych,
- ❖ brak funkcjonowania Gminnego Punktu Odpadów Niebezpiecznych, gdzie zebrane odpady mogłyby być tymczasowo magazynowane.

Za przeprowadzeniem aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami przemawia również potrzeba dostosowywania Regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie do aktualnych przepisów prawnych. Regulamin ten odnosi się również bezpośrednio do aktualizowanego dokumentu – planu gospodarki odpadami.

4.4. Potencjalny wpływ na środowisko w wyniku realizacji ustaleń zawartych w aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna

Podstawowym celem aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna było określenie systemu gospodarki odpadami, który przyczyni się do ograniczenia powstawania odpadów i jednocześnie będzie promował odzysk i unieszkodliwianie odpadów w sposób inny niż unieszkodliwianie. Wdrożenie zaproponowanych w aktualizacji działań w zakresie odpadów komunalnych przyczyni się do poprawy stanu środowiska w gminie. Zmiany stanu środowiska wynikające z realizacji ustaleń projektu Planu będą następujące:

- ❖ poprawa stanu powietrza atmosferycznego – rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów, wykorzystywanie technologii spełniające najlepsze dostępne techniki BAT,
- ❖ przeciwdziałanie degradacji gleb – likwidacja i przeciwdziałanie powstawaniu „dzikich wysypisk śmieci” i niekontrolowanemu pozbywaniu się odpadów poprzez wprowadzanie systemu zorganizowanego zbierania odpadów, właściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne,
- ❖ poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych – jw., ograniczenie składowania odpadów w miejscu na ten cel nieprzeznaczonym,
- ❖ mniejsze straty w bioróżnorodności – właściwe postępowanie ze wszystkimi wytwarzanymi rodzajami odpadów.

V. OCENA I ANALIZA PRZEWIDYWANYCH ZNACZĄCYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

5.1. Potencjalne znaczące oddziaływania realizowanego dokumentu

Opracowany Plan Gospodarki Odpadami prezentuje aktualny stan gospodarki odpadami na terenie Gminy Skwierzyna. Wskazane w opracowaniu działania zmierzają do objęcia 100% mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów, stworzenia na terenie gminy skutecznego działającego systemu selektywnej zbiórki odpadów, likwidacji „dzikich składowisk odpadów”, prowadzenia ciągłych działań edukacyjnych a także brania czynnego udziału w tworzeniu regionalnego systemu gospodarki odpadami. Realizacja ww. działań w sposób korzystny wpłynie na środowisko przyrodnicze gminy.

Realizacja projektu pozwoliła wykazać szczegółowe zadania, które mogą oddziaływać na środowisko przyrodnicze gminy. Poniżej przedstawiono wpływ założeń aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna na poszczególne komponenty środowiska. Ponadto przewidywaną ocenę znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na poszczególne komponenty środowiska w gminie przedstawiono w tabeli 3.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Potencjalnymi źródłami zanieczyszczenia powietrza mogą być działania związane z termicznym przekształcaniem odpadów. Aktualnie na terenie gminy nie wszyscy mieszkańcy objęci są zorganizowaną zbiórką odpadów, co może wpływać w sposób negatywny na powietrze atmosferyczne. Negatywny wpływ może wywierać samodzielne zagospodarowanie odpadów przez mieszkańców poprzez ich spalanie w paleniskach domowych. W wyniku takowego spalania odpadów do powietrza emitowane są niebezpieczne zanieczyszczenia takie jak tlenki azotu, dwutlenki siarki, chlorowodór, fluorowodór itd. W projekcie planu gospodarki odpadami zakłada się objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem zbierania, co w znaczący sposób wpłynie na poprawę powietrza atmosferycznego, ponieważ wyeliminuje samodzielne zagospodarowanie odpadów przez mieszkańców.

Kolejnym elementem, który może wywierać pozytywny wpływ na polepszenie stanu powietrza atmosferycznego na terenie gminy jest realizacja działań związanych z ograniczeniem ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowisko. Będzie to realizowane przede wszystkim poprzez wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych na terenie gminy oraz wprowadzenia określonych technologii do zagospodarowywania tego typu odpadów. W wyniku tych działań w znaczący sposób zmieni się skład odpadów składowanych na składowisku, przyczyni się to do ograniczenia powstawania i emisji gazów składowiskowych.

Likwidacja dzikich wysypisk, także wpłynie pozytywnie na powietrze atmosferyczne gminy, przyczyni się to w znaczny sposób do zmniejszenia emisji odorów.

W wyniku przeprowadzenia szczegółowej analizy działań planowanych w projekcie, nie przewiduje się pogorszenia stanu powietrza atmosferycznego na terenie gminy w wyniku ich realizacji.

Wpływ na środowisko gruntowo-wodne i powierzchnię ziemi

Realizacja działań zapisanych w projekcie pozwoli wyeliminować wystąpienie potencjalnych zagrożeń środowiska gruntowo-wodnego gminy. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowaną zbiórką odpadów będzie sprzyjało zmniejszeniu ilości odpadów składowanych w miejscach do tego nieprzeznaczonych, tj. tereny leśne, przydrożne rowy. Realizacja tego zadania przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczeń nieorganicznych, tj. chlorki, siarczany, węglany itd. oraz organicznych oznaczanych jako BZT₅ czy ChZT, wprowadzanych wraz z wodami opadowymi do środowiska gruntowo-wodnego. Zakłada się, że realizacja pozostałych zadań przewidzianych w PGO nie będzie wywierać negatywnego wpływu na środowisko gruntowo-wodne gminy.

Wpływ na środowisko akustyczne

Przewiduje się, że realizacja działań zapisanych w Planie Gospodarki Odpadami nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko akustyczne gminy. Emisja hałasu związana z realizacją działań będzie przede wszystkim dotyczyła transportu oraz zbiórki odpadów. Objęcie zorganizowaną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców gminy, może powodować wzrost liczby pojazdów odpowiedzialnych za odbiór odpadów. Może to być przyczyną chwilowej, krótkotrwałej emisji hałasu. Jednak realizacja tych działań w ogólnej ocenie nie będzie wpływała negatywnie znacząco i długotrwanie na środowisko akustyczne gminy.

Innym zadaniem planowanym do realizacji jest likwidacja dzikich wysypisk, podczas likwidowania niezorganizowanych miejsc zrzutu odpadów może nastąpić podwyższona emisja hałasu w gminie, jednak tylko podczas przeprowadzanych prac, jest to zadanie krótkotrwałe nie powodujące znaczącego długoterminowego oddziaływania na klimat akustyczny.

Wpływ na różnorodność biologiczną

Zgodnie z założeniami Planu Gospodarki Odpadami realizacja niektórych zadań może wywierać negatywny wpływ na różnorodność biologiczną gminy. Planowane inwestycje mogą wywierać negatywne oddziaływanie na organizmy żywe. Związane jest to przede wszystkim z realizacją zadań związanych z usuwaniem odpadów oraz wyrobów zawierających azbest. Realizacja działań może przyczynić się do zakłócenia naturalnych siedlisk zwierząt oraz wpływać na zmniejszenie różnorodności tych siedlisk na danym obszarze. Oddziaływania te mają jednak charakter krótkoterminowy i odwracalny. Pozostałe zadanie zaproponowane w planie nie będą wywierały negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną gminy. Proponowane zadania mogą raczej wpłynąć w pozytywny sposób na jej poprawę, tj. objęcie 100 % mieszkańców gminy zbiórką odpadów zmieszanych, kontynuowanie rozbudowy systemu selektywnej zbiórki na terenie gminy oraz wprowadzania nowych technologii mających powodować poprawę jakości środowiska na terenie gminy, to tylko niektóre z proponowanych działań które bezpośrednio wpływać będą na poprawę różnorodności biologicznej.

Wpływ na przyrodę oraz obszary o szczególnych właściwościach naturalnych

Realizacja wszystkich planowanych działań w projekcie ma przyczynić się do stworzenia prawidłowego systemu gospodarowania odpadami. Działania związane z objęciem wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem zbierania odpadów zmieszanych, rozwojem selektywnej zbiórki odpadów w gminie, likwidacją dzikich składowisk odpadów, utylizacją odpadów i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy w długoterminowym horyzoncie wpłyną pozytywnie na poprawę gospodarki odpadami, a tym samym na jej środowisko przyrodnicze. Przykładem jest likwidacja dzikich składowisk odpadów. Realizacja działań przyczyni się do uporządkowania terenu oraz usunięcia potencjalnych ognisk zanieczyszczeń, co w sposób długotrwały przyczyni się do poprawy walorów przyrodniczych rozpatrywanego terenu ważnego dla lokalnego ekosystemu.

Wpływ na zdrowie i życie ludzi

Prowadzenie gospodarki odpadami na terenie gminy stwarza zagrożenie dla zdrowia ludzi. Cele i kierunki zawarte w projekcie mają na celu uporządkowanie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy, a co za tym idzie będą pozytywnie wpływały na mieszkańców gminy. Jednym z działań zawartych w gminnym planie jest objęcie 100% mieszkańców zorganizowanym zbieraniem odpadów, w znaczący sposób wpłynie to na jakość życia mieszkańców gminy. Realizacja tego działania zminimalizuje spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych, a tym samym spowoduje zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do środowiska, co w znaczący sposób wpłynie na poprawę jakości powietrza na terenie gminy oraz będzie wywierało pozytywny wpływ na mieszkańców.

Innym działaniem, które będzie wywierało pozytywny wpływ na życie i zdrowie mieszkańców gminy będzie likwidacja dzikich wysypisk zlokalizowanych na terenie gminy. Po pierwsze wpłynie to na estetykę otoczenia gminy, ale także będzie to wywierać pozytywny wpływ na zapobieganie zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego, które może wystąpić w wyniku przedostawania się szkodliwych związków w wyniku takiego składowania.

Znaczący i korzystny wpływ na zdrowie i życie mieszkańców związane jest bezpośrednio realizacją działań dot. usuwania odpadów i wyrobów zawierających azbest. W planie zawarte są działania

które mają zmniejszać szkodliwość oddziaływania wyrobów i odpadów azbestowych oraz skutecznie likwidować go z terenów nieruchomości zlokalizowanych na terenie gminy. Ponadto likwidacja „dzikich składowisk odpadów”, przyczyni się do zmniejszenia ich negatywnego wpływu na powietrze atmosferyczne, poprzez eliminację ewentualnych odorów.

Wpływ na zasoby naturalne

Planowane działania związane z rozbudową systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych w dłuższej perspektywie będzie prowadzić do zmniejszenia zużycia pierwotnych surowców, co ma bezpośredni wpływ na wszelkie oszczędności w środowisku. Realizacja zadań przewidziana w PGO nie będzie wywierała negatywnego wpływu na zasoby naturalne.

Wpływ na dobra materialne i zabytki

Zgodnie z przeprowadzoną analizą prognozuje się, iż realizacja założeń Planu Gospodarki Odpadami nie będzie powodować negatywnego oddziaływania na obiekty objęte ochroną konserwatorską oraz dobra materialne gminy. Prognozuje się natomiast pozytywny wpływ na te elementy, co związane będzie bezpośrednio z realizacją zadań związanych z uporządkowaniem systemu gospodarowania odpadami. Aktualnie na terenie gminy nie wszyscy mieszkańcy objęci są zorganizowaną zbiórką odpadów, co może wpływać w sposób negatywny na powietrze atmosferyczne. Negatywny wpływ może wywierać samodzielne zagospodarowanie odpadów przez mieszkańców poprzez ich spalanie w paleniskach domowych. W wyniku takowego spalania odpadów do powietrza emitowane są niebezpieczne zanieczyszczenia takie jak tlenki azotu, dwutlenki siarki, chlorowodór, fluorowodór itd. W projekcie planu gospodarki odpadami zakłada się objęcie wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem zbierania, co w znaczący sposób wpłynie na poprawę powietrza atmosferycznego. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza przyczyni się do zmniejszenia niszczenia fasad budynków, w tym także objętych ochroną konserwatorską.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą proponowany system gospodarki odpadami w gminie nie będzie wywierał znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Planowane działania prowadzą do uporządkowania gospodarowania odpadami w gminie. Rozwój systemu gospodarki odpadami planuje się realizować zgodnie z obecnymi przepisami w zakresie gospodarki odpadami. Ponadto zaproponowany system pozwoli na dostosowanie do polskich oraz unijnych przepisów, które wymuszają hierarchizacji w postępowaniu z odpadami oraz wdrażania odpowiednich procesów zagospodarowania zebranych odpadów, w tym zminimalizowania ilości wytwarzanych odpadów, selektywnej zbiórki odpadów, maksymalizacji procesów odzysku i recyklingu odpadów, sortowania zebranych odpadów przed ich zdeponowaniem na składowisku, stosowanie mechaniczno - biologicznej obróbki odpadów oraz zmniejszenia ilości składowanych odpadów. Podsumowując realizacja wskazanych w projekcie działań nie będzie wywierała znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko naturalne gminy oraz na ludzi zamieszkujących analizowany obszar.

Przewidywana ocena znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na poszczególne komponenty środowiska w gminie oraz na obszary Natura 2000 została przedstawiona w tabeli 3.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

Określenie kategorii odpadów przeznaczonych do odzysku i specjalistycznego unieszkodliwienia	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Kontrola działania podmiotów posiadających zezwolenie Burmistrza na odbiór odpadów komunalnych	+ P D	+ P D	+ B D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D
Określenie zasad gromadzenia i odbioru zmieszanych odpadów komunalnych	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Kontrola udziału mieszkańców w zorganizowanym systemie zbierania odpadów komunalnych	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Kontrola wyposażenia posesji w pojemniki do zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych – uzupełnienie brakującej liczby pojemników	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Określenie zasad zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z rejonów zabudowy wielorodzinnej	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

Kontrola posiadania kompostowników przydomowych – określenie uczestników systemu zbierania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Zakup niezbędnej ilości pojemników do stworzenia systemu zbierania komunalnych odpadów ulegających biodegradacji	+ P D	+ P D	+ B D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P K
Organizacja systemu transportu selektywnie gromadzonych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	+ P D	+ P D	+ B D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D
Opracowanie zasad gromadzenia i odbioru odpadów wielkogabarytowych i wraków pojazdów	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Budowa punktu zbierania odpadów wielkogabarytowych	+ P D - K C	+ B D - K C	+ P D - K C	- K C	0	0	- K C	0	0	0	0

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

Opracowanie zasad funkcjonowania systemu zbiórki odpadów budowlanych i remontowych	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Stworzenie możliwości zagospodarowania selektywnie zbieranych odpadów budowlanych i remontowych	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Stworzenie systemu odbioru i transportu odpadów budowlanych i remontowych	+ P D	+ P D	+ B D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D
Opracowanie zasad gromadzenia i odbioru odpadów niebezpiecznych	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Prowadzenie edukacji ekologicznej mieszkańców w celu zwiększenia ich świadomości ekologicznej dotyczącej wyrobów zawierających azbest	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K
Wykonanie inwentaryzacji odpadów i wyrobów zawierających azbest wraz z opracowaniem Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Skwierzyna	+ B D	+ B D	+ B D	+ B D	0	+ B D	0	0	0	0	0
Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych w oparciu o gminny program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	+ B D - K C	+ B D - K C	+ B D - K C	+ B D - K C	0	+ B D - K C	0	+ B D - K C	+ B D - K C	+ B D	+ B D

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

Budowa uzupełniającego systemu zbiórki odpadów opakowaniowych w placówkach oświatowych i targowiskach	+ P D	+ P D	+ B D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D	+ P D
Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej: akcje ulotkowe, wykłady, festyny, konkursy propagujące selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych	+ P K	+ P K	+ B K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	+ P K	

B – działanie spowoduje oddziaływanie **bezpośrednie** na dany element środowiska,
P – działanie spowoduje oddziaływanie **pośrednie** na dany element środowiska,
W – działanie spowoduje oddziaływanie **wtórne** na dany element środowiska,
Sk – działanie spowoduje oddziaływanie **skumulowane** na dany element środowiska,
K – działanie spowoduje oddziaływanie **krótkoterminowe** na dany element środowiska,
Ś – działanie spowoduje oddziaływanie **średnioterminowe** na dany element środowiska,
D – działanie spowoduje oddziaływanie **długoterminowe** na dany element środowiska,
S – działanie spowoduje oddziaływanie **stałe** na dany element środowiska,
C – działanie spowoduje oddziaływanie **chwilowe** na dany element środowiska,

+ wpływ pozytywny,
- wpływ negatywny,
0 brak wpływu.

5.2. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Analizując aktualny stan gospodarki odpadami komunalnymi w gminie można zdefiniować podstawowe problemy, które mogą wpływać na środowisko przyrodnicze. Gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie gminy ograniczone jest do zbierania i unieszkodliwiania odpadów gromadzonych nieselektywnie oraz do selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych. W gminie brak jest objęcia 100% mieszkańców zorganizowanym odbiorem odpadów komunalnych, co może skutkować, pojawianiem się odpadów w przydrożnych rowach, lasach i obszarach nadrzecznych, brak minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów. Ponadto selektywna zbiórka prowadzona na terenie gminy charakteryzuje się niską efektywnością, selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych ma ograniczony zasięg, a selektywne zbieranie innych odpadów komunalnych ma niewielki zakres co nieznacznie wpływa na zmniejszenie masy odpadów komunalnych unieszkodliwianych na składowisku odpadów.

W ramach prowadzonej gospodarki odpadami komunalnymi nie jest prowadzony recykling odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Okresowo w gminie mogą tworzyć się dzikie wysypiska, co jest głównie przyczyną niskiej świadomości ekologicznej mieszkańców gminy oraz ciągłym podnoszeniem cen za obiór odpadów komunalnych.

5.3. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opisem metod dokonania oceny prowadzącej do takiego wyboru

Realizacja działań przedstawionych w projekcie w horyzoncie długoterminowym ma doprowadzić do znaczącej poprawy ogólnego stanu gospodarki odpadami w gminie a tym samym wpłynąć na poprawę komponentów środowiska przyrodniczego. Warunkiem osiągnięcia tej poprawy jest zachowanie określonych terminów realizacji przyjętych zadań, dostępność środków finansowych oraz współdziałanie ze strony mieszkańców i przedsiębiorców. Szczególny nacisk należy położyć na szeroko rozumianą edukację ekologiczną mieszkańców w zakresie zagrożeń środowiskowych. W przypadku pozostałych działań zaproponowanych w projekcie, wpływających korzystnie na środowisko, zaproponowanie rozwiązań alternatywnych jest nieuzasadnione.

5.4. Metody i działania minimalizujące negatywne skutki realizacji ustaleń w opracowanym dokumencie

Przeprowadzona analiza obecnego stanu środowiska przyrodniczego Gminy Skwierzyna pozwala stwierdzić, iż jest on dobry. W związku tym w przedmiotowym projekcie zaproponowano szereg działań mających pozytywnie wpłynąć na poprawę systemu gospodarowania odpadami, a tym samym na poprawę środowiska przyrodniczego gminy.

Wystąpienie negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na środowisko można ograniczyć do poziomu racjonalnego poprzez prawidłowe prowadzenie prac projektowych, co związane jest głównie z odpowiednim doбором lokalizacji danej inwestycji. Skala wywołanych przekształceń środowiska może w dużym stopniu zależeć od lokalnych uwarunkowań. Prawidłowy projekt winien uwzględniać także potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Planowany system gospodarki odpadami na obszarze Gminy Skwierzyna ma na celu realizację zapisów ustawy o odpadach, ustawy Prawo ochrony środowiska oraz zapisów innych aktów prawnych dotyczących gospodarki odpadami. Dla zminimalizowania wpływu działań wynikających z Planu na środowisko należy uwzględnić następujące elementy:

- ❖ gromadzenie odpadów przeznaczonych do przetworzenia lub unieszkodliwienia winno być prowadzone w sposób uniemożliwiający ich zagniwanie, rozkład chemiczny, fizyczny lub biologiczny,
- ❖ unieszkodliwiane winny być wyłącznie odpady przetworzone, z których wyłączono odpady nadające się do odzysku, odpady niezawierające frakcji ulegających biodegradacji oraz odpady niebezpieczne,
- ❖ zbieranie odpadów komunalnych winno być prowadzone według przyjętych zasad określających harmonogram odbierania odpadów oraz rodzaj stosowanych pojemników.

Ostateczną metodą minimalizacji negatywnych skutków na środowisko jest zrezygnowanie z realizacji planowanej inwestycji. Rezygnacja z realizacji działań jest równoznaczna z brakiem rozwiązania ważnych problemów mogących także wywierać negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze gminy.

5.5. Analiza skutków realizacji celów i działań zawartych w projekcie aktualizacji oraz częstotliwość przeprowadzania analizy

Realizacja działań przedstawionych w projekcie „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2018” wymaga monitorowania oraz szybkiej realizacji w przypadku pojawienia się rozbieżności między planowanymi rezultatami, a stanem osiągniętym w rzeczywistości.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że realizacja zadań wynikających z Planu nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko, pod warunkiem zachowania określonych zasad. Dotyczy to szczególnie częstotliwości odbioru odpadów, likwidacji miejsc nielegalnego pozbywania się odpadów, gdzie istnieć mogą potencjalne warunki do niekontrolowanej emisji do powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych. O ile nie zachodzi potrzeba szczególnego monitorowania środowiska, o tyle wskazane jest:

- ❖ prowadzenie kontroli systemu zbierania odpadów komunalnych z terenu gminy, a w szczególności realizacji selektywnego zbierania odpadów przeznaczonych do odzysku i specjalistycznego unieszkodliwienia,
- ❖ prowadzenie ewidencji wytworzonych i przekazanych do odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych,
- ❖ przeprowadzanie badań składu morfologicznego odpadów przekazywanych do unieszkodliwienia na składowiskach.

Ewidencję odpadów oraz badania składu morfologicznego odpadów i stanu wód należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami i w odstępach półrocznych składać informacje do właściwego urzędu marszałkowskiego.

Dodatkowo opracowany projekt Planu charakteryzuje zasady oceny oraz monitorowania realizacji zapisów dokumentu. W ramach zaproponowanych celów przedstawiono określone wskaźniki, które pomogą określić stopień realizacji poszczególnych zadań i działań ekologicznych. Każdemu wskaźnikowi przypisano także źródło otrzymania danych do weryfikacji, co w znaczny sposób ułatwi ich pozyskanie. Wskaźniki monitorowania realizacji aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2018” zostały przedstawione w tabeli 4.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

Tabela 4. Wskaźniki monitorowania realizacji planu gospodarki odpadami

Lp.	NAZWA WSKAŹNIKA	JEDNOSTKA
Odpady komunalne		
1.	Odsetek mieszkańców gminy objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych - ogółem	tys. Mg
3.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	tys. Mg
4.	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	tys. Mg
5.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane poddanych przetwarzaniu metodami mechaniczno-biologicznymi	%
6.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w spalarniach odpadów.	%
7.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi w współspalarniach odpadów.	%
8.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne, składowanych bez przetwarzania	%
9.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
10.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych recyklingowi organicznemu	%
11.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych termicznemu przekształcaniu w spalarniach odpadów (z odzyskiem energii)	%
12.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych unieszkodliwieniu (poza składowaniem)	%
13.	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie poddanych składowaniu	%
14.	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwionych na składowiskach odpadów	tys. Mg
15.	Odsetek masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów w stosunku do wytworzonych w roku 1995.	%
16.	Poziom recyklingu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	%
17.	Masa zużytego sprzętu pochodzącego z gospodarstw domowych	kg/mieszk/rok
18.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne	szt.
19.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne przetworzone termicznie lub biologicznie	szt.
20.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne - ogółem	tys. Mg
21.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne przetworzone biologicznie lub termicznie	tys. Mg
22.	Liczba instalacji do zagospodarowania odpadów	szt.
23.	Liczba instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	szt.
24.	Moce przerobowe instalacji do zagospodarowania odpadów	tys. Mg
25.	Moce przerobowe instalacji do biologiczno-mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych	tys. Mg
Odpady niebezpieczne		
1.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
2.	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi.	%
3.	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%
4.	Odsetek masy selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych składowanych bez przetworzenia	%

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**

5.	Masa zebranych baterii i akumulatorów małogabarytowych	Mg
6.	Masa zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest - do usunięcia i unieszkodliwienia	tys. Mg
7.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - ogółem	tys. Mg
8.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych	tys. Mg
9.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z gospodarstw domowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca	kg/mieszkańca
Komunalne osady ściekowe		
1.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	tys. Mg
2.	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi.	%
3.	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi.	%
4.	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%
5.	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych wykorzystywanych w innych zastosowaniach.	%
6.	Odsetek masy wytworzonych komunalnych osadów ściekowych unieszkodliwianych przez składowanie bez przetworzenia na składowiskach odpadów.	%
Odpady opakowaniowe		
1.	Poziom odzysku dla odpadów opakowaniowych - ogółem	%
2.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych - ogółem	%
3.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
4.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
5.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
6.	Poziom recyklingu opakowań ze stali	%
7.	Poziom recyklingu opakowań z aluminium	%
8.	Poziom odzysku opakowań z drewna	%

Przyjęte w aktualizacji PGO wskaźniki monitorowania są bardzo rozbudowane i nie wymagają uzupełnienia. Pozwoli to na przeprowadzenie bardzo dokładnej oceny efektywności realizacji Planu, będąc jednocześnie dobrym punktem wyjścia do analizy i opracowania sprawozdania z realizacji Planu.

Ocena realizacji postanowień Planu na podstawie wyznaczonych wskaźników będzie dokonywana co dwa lata, zgodnie z art. 51 ust. pkt. C ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199 poz.1227 z późn. zm.). Monitorowanie systemu wdrażania przedmiotowego dokumentu ułatwi podejmowanie słusznych decyzji oraz wprowadzanie określonych działań korygujących, które będą ukierunkowane na właściwe zarządzanie i realizację działań mających zapewnić odpowiedni stan systemu gospodarowania odpadami.

VI. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Obowiązek oszacowania transgranicznego oddziaływania zapisów przedmiotowego dokumentu wynika z zapisów Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzonej w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r., Nr 96, poz. 1110).

Jako oddziaływanie transgraniczne "określa się" jakiekolwiek oddziaływanie, nie mające wyłącznie charakteru globalnego, na terenie podlegającym jurysdykcji Strony, spowodowane planowaną działalnością, której fizyczna przyczyna jest w całości lub częściowo położona na terenie podlegającym jurysdykcji innej Strony; przy czym "oddziaływanie" oznacza jakikolwiek skutek planowanej działalności dla środowiska z uwzględnieniem: zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, flory, fauny, gleby, powietrza, wody, klimatu, krajobrazu i pomników historii lub innych budowli albo wzajemnych oddziaływań między tymi czynnikami; obejmuje ono również skutki dla dziedzictwa kultury lub dla warunków społeczno-gospodarczych spowodowane zmianami tych czynników.

W pierwszej kolejności uwaga powinna być zwrócona na inwestycje i działalność zlokalizowaną blisko granic międzynarodowych, a także bardziej odległe, które mogą powodować powstawanie znaczących oddziaływań transgranicznych daleko od miejsca zlokalizowania inwestycji.

W Konwencji podano katalog rodzajów działalności podlegających ocenie pod kątem transgranicznego oddziaływania. Zaprezentowane działania do realizacji w Planie Gospodarki Odpadami mają charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie, które może wystąpić będzie miało charakter lokalny. Na etapie przygotowywania prognozy stwierdzono, iż realizacja przedsięwzięć zapisanych w projekcie nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, które może objąć terytorium innych Państw.

VII. STRESZCZNIEM W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Skwierzyna na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2018” została przeprowadzona w celu określenia wpływu na środowisko założonych w nim celów i zadań zarówno krótko i długoterminowych. Podstawę prawną opracowania prognozy stanowiła ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. nr 199 poz.1227 z późn. zm.).

W Prognozie przeanalizowano zakres, zawartość i cele przedstawione w projekcie oraz określono, że są one zgodne z wojewódzkimi, krajowymi i międzynarodowymi dokumentami odnoszącymi się do gospodarki odpadami. Szczegółowo porównano zgodność celów i zadań projektu Planu z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014, Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2009-2012 z perspektywą na lata 2013-2019 oraz Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Międzyrzeckiego na lata 2008-2011 (projekt).

Analiza diagnozy stanu istniejącego w zakresie gospodarki odpadami przedstawiona w projekcie Planu została wykonana w sposób zgodny ze stanem faktycznym przy wykorzystaniu dostępnych danych. Na jej podstawie określono, możliwe niepożądane dla środowiska skutki obecnego stanu gospodarki odpadami. W projekcie pokazano także, iż realizacja działań przedstawionych w dokumencie jest warunkiem prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w gminie, podjęcia współpracy pomiędzy jednostkami odpowiedzialnymi za poszczególne elementy systemu, zachowania terminowości realizacji określonych inwestycji,

a także wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, którzy aktywnie będą uczestniczyć w tym systemie.

Realizacja zaplanowanych w projekcie planu zadań znacząco wpłynie na poprawę stanu środowiska na terenie Gminy Skwierzyna (m.in. na poprawę stanu powietrza atmosferycznego, jakości wód podziemnych i powierzchniowych, zahamuje degradację gleb i straty w bioróżnorodności) i zmniejszy niekorzystne oddziaływania na środowisko, które występują obecnie. W Prognozie określono działania, jakie należy podjąć w celu zminimalizowania ewentualnych negatywnych skutków mogących wystąpić przy realizacji założeń projektu Planu. Realizacja Planu wpłynie na zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko gospodarowania odpadami w wyniku:

- ❖ intensywnej edukacji w tym zakresie, w tym promowanie działań mających na celu minimalizację wytwarzanych odpadów,
- ❖ minimalizacji emisji zanieczyszczeń do środowiska podczas zagospodarowania odpadów (stosowanie technologii spełniających kryteria BAT),
- ❖ prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów,
- ❖ składowania wyłącznie tych odpadów, z których wcześniej wysortowało odpady mające wartość materiałową, niebezpiecznych i odpadów ulegających biodegradacji,
- ❖ minimalizacji emisji do środowiska zanieczyszczeń ze składowisk poprzez ograniczanie ilości składowanych odpadów,
- ❖ likwidacji tzw. dzikich składowisk odpadów, eliminowanie przyczyn i powodów, w wyniku, których powstają nowe oraz monitoring środowiska.

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY SKWIERZYNA NA LATA 2009-2012 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018**
